Akbaba

— Ne üfleyip duruyorsun Paşam?.
— Bir kere ağzım yanmıştı da!...

DEV ÇEKİLİŞTE

7 milyon

İş Bankasının 7 Milyon liralık DEV ÇEKİLİŞİ bugüne kadar gelmiş geçmiş ikramiye çekilişlerinin en büyüğü, en zenginidir. Senelerin bu en cazip fırsatından istifade ediniz. Tasarruflarınızın tamamını İŞ Bankasına yatırarak kazanma şansınızı çoğaltınız

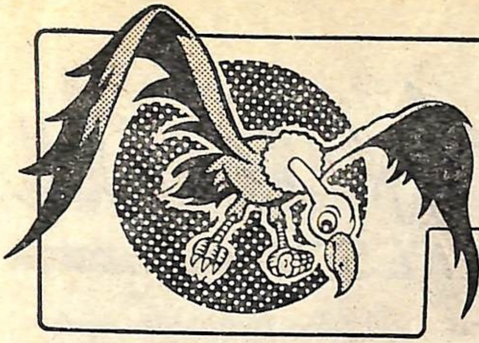
TÜRKİYE İŞ BANKASI A.Ş.

60 Apartman Dairesi
5 adet 100.000 lira
5 adet 50.000 lira
10 adet 25.000 lira
50 adet 5.000 lira
1000 adet 1.000 TL
ayrıca
35 000 kişiye
para ikramiyesi

TÜRKİYE BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

(Faal: 9769—217)

Akbaba

Yıl: 42 Cilt: 7 Sayı: 47 ● Başyazarı: Yusuf Ziya ORTAÇ ● 19 Kasım 1964

Vatanseverlik Güçtür!

BİR insanın bilgisinden şüphe edebiliriz. Zekâsından şüphe edebiliriz. Duygusundan şüphe edebiliriz. Ama vatanseverliğinden?.. Hayır! Hiç kimse, hiç kimsenin vatanseverliğinden şüphe edemez. Herkes vatanını sever: Çankaya'daki bayrak adamla tarladaki toprak adam vatanseverlikte eşittir.

Atatürk, Kurtuluş Savaşı'na inanmıyanları bile suçlamazmış. O ölüm kalım günlerinde kendisine karşı direnen yüzelli insanı bunun için affetmiştir.

Ama, tekrar edeyim: Vatanseverlik güçtür!

Bizim, vatansever denince, hemen gözümüzün önüne tek adam gelir: Bir elinde bayrak, bir elinde kılıç, ölürse şehit, kalırsa gazi dediğimiz kahraman!

Bunların adlarını saymakla bitiremeyiz. Her köy, her ev, her savaşta böyle yiğitler vermiştir.

Plevneler, Dömekeler, Çanakkaleler, Sakaryalar, Dumlupınarlar, onların dilsiz destanı değil mi?

Vatanseverliğin bu anlamında bizimle boy ölçüşecek başka millet tanımıyorum ben...

Ölümden yılmak, bize ayıp gelir. Bunun için, Türk askeri, girdiği siperden çıkmaz. Savunduğu toprağa saplanmış bir kayadır o...

Ama, vatanseverlik sade bu mudur? Sade Namık Kemal edebiyatındaki: «Altı da bir, üstü de birdir yerin» midir?

Milletlerin hayatında, savaş, insanların hayatındaki hastalıklara benzer. Her gün tifo, her gün grip, her gün bronşit olmayız. Milletlerin sağlığı, sulh içinde geçen günlerdir.

İşte bizim «güçtür» dediğimiz «vatanseverlik» o savaş dışı günlerin vatanseverliğidir: Politikada vatanseverlik, öğretmenlikte vatanseverlik, öğrencilikte vatanseverlik, yazarlıkta, çizerlikte, doktorlukta, eczacılıkta, fabrikatörlükte, tüccarlıkta, esnaflıkta vatanseverlik...

Lûtfen bir dakika düşünelim: Göğsümüzü gere gere, tıpkı sınırda ölümün üstüne yürürcesine, gözümüzü kırpmadan: «Evet... Vatanseveriz» diyebilir miyiz?

Eğer, günün birinde, bir milletvekili çıkar da: «Hemşerilerim beni seçtiler ama, ben üzerime aldığım büyük ödevi taşıyacak güçte değilim. Ne eğitim işlerine, ne tarım işlerine, ne yatırım işlerine aklım ermiyor... Bu şerefli vazifeden istifa etmemin şerefi bana yeter!» derse, işte o adamın heykelini, hiç olmazsa gönüllerimize dikelim...

İşte, güç olan vatanseverlik budur.

Eğer günün birinde bir profesör çıkar da: «Sırtıma ilmin kaftanını giydim ama, kendimi bu kürsüye yeterli görmüyorum» derse, işte bu adamın adını, çekildiği kürsüye verelim ve her öğretim yılında, adını saygı ile analım!

İşte güç olan vatanseverlik budur.

Eskiden, bir malın haslığı, kuntluğu «Türk malı» diye «Türkten aldım» diye anlatılır, övülürmüş... Bugün, hangi malımızı, böyle bir yüz akı ile gösterebiliriz?

Banyolarımızın musluklarını mı? Ayaklarımızdaki papuçları mı? Yuttuğumuz ilâçları mı? Yoksa bu satırların üzerine basılacağı kâğıtları mı?..

İşte benim «güçtür» dediğim «vatanseverlik» bunlar!

İki milyon liraya, işlemiyen iki otomobil yaptık. Hâlâ otomobil fabrikası peşinde koşuyoruz.

Güç olan vatanseverlik bu isteğe karşı çıkmak, yapamayız demektir.

Vatanseverlik güçtür. Sınırda canını veren adam, politikada koltuğunu vermez!

Talât Paşa, bir vatanseverdi elbet. Enver Paşa, bir vatanseverdi elbet. Ama, biri başbakanlığı, öbürü başkumandanlığı red edemiyecek kadar vatansever!

İki büyük partiden birinin genel başkanlığı için ortaya atılan adama bakınız: Et ve Balık Kurumu doktorluğundan öteye gidemiyen bir dar kapudan çıkıp, yarın, Türkiye'nin kaderini eline almak iddiasında...

Siz, sayın Saadettin Bilgiç'in vatanseverliğinden şüphe edebilir misiniz?.. Yüz kere, bin kere hayır.

Ama bu hırslı çabaya vatanseverlik denir mi diye sorarsanız, ona da vereceğim cevap değişmez: Hayır...

Öyle ise bir daha tekrar edeyim: Vatanseverlik güçtür!

Bugün, her yönden, her bakımdan nasıl bir zor durumdayız, artık gizlisi, kapaklısı yok. Çalıştıramadığımız insanları, açlıktan kurtarmak için, yabancı dünyaları mutlulandırsınlar diye vagon vagon sınır dışına taşıyoruz!

Topraklarımız denizlere akıyor, köylerimiz şehirlere!

Baltanın, keçinin, yangının çölleştirdiği anavatandan, erozyon, her yıl, bir Kıbrıs koparıp götürüyor...

Çocuklar okulsuz, okullar öğretmensiz...

Diyarbakır köylerinde, jandarma dipçiği ile yere serilmiş yoksul:

— Öldür, diye inliyor, böyle yaşamaktansa öldür!

Dağlar eşkıya dolu, şehirler... Sokakta yürümeğe korkuyoruz!

Partiler değil, politikacılar değil, kasabalar değil, köyler değil, okullarda öğretmenler, okullarda öğrenciler ikiye bölünmüş: sağcılar, solcular diye... Öylesine düşman kesilmişiz biribirimize!

Bir Fransız terzisi geliyor Paris'ten İstanbul'a: Birbuçuk milyon liralık satış yaptı, bir milyon liralık kürk siparişi aldı diye yazıyor gazeteler...

Bu esvaplar, bu kürkler, yarın, çıplaklarla, yalın ayaklarla dolu sokaklarımızda dolaşacak!

İpi kopmuş tesbihe dönmüştür Türkiye...

Hani, nerde, bir tek, bir tek, bir tek Bakanın koltuğundan kalkıp:

— Allahaısmarladık Paşam... Bu benim başaracağım iş değil!

Dediğini görüyor muyuz? Duyuyor muyuz?

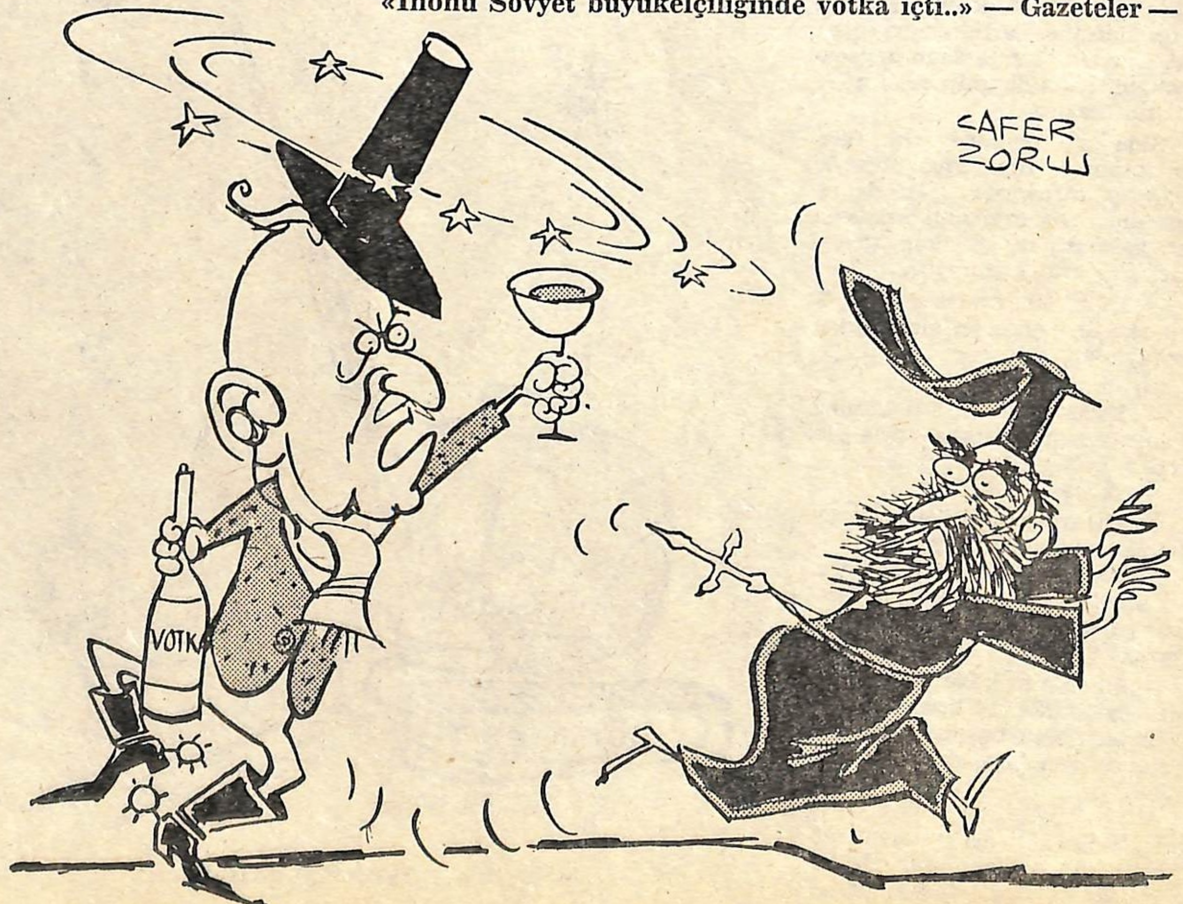
Bir kişi, Allah rızası için bir kişi çıksa, göğsüm, sevincin, inancın en mutlu soluğu ile şişerek:

— Oooh, diyeceğim, kurtulacağız...

İşte zor olan vatanseverlik!

Yusuf Ziya ORTAÇ

«İnönü Sovyet büyükelçiliğinde votka içti..» — Gazeteler —

— Haaaayt!.. Var mı bana yan bakan?..

bizim köyün delileri baladı

AZİZ NESİN

* Baştarafı geçen sayıda *

6 — İNEĞİ İNDİR, OTU KALDIR!

Gide gide Ali'nin çarıkları delinmişti. Gece gitti, gündüz gitti, gide gide bir köye vardı. Baktı ki, ne baksın, köy alanına toplanmışlar adamlar. Yüksek bir yere ot bağlamışlar. Beş-on kişi yerdeki ineği tutup kaldırıyorlar ota doğru. Ali onlara,

— Ne yaparsınız böyle? diye sordu.

— Görmez misin, ineğe ot yedireceğiz, ama yemiyor ki... dediler.

— İnek öyle ot yemez.

— Ya nasıl yer?

— İneği kaldıracağınıza, otu yere indirin, ot hayvanın ağzına gelsin...

Ali'nin dediğini yapıp da inek otu yemeye başlayınca pek şaşan köylüler,

— Aman, biz senin gibi bir akıllı adam görmedik. Köyümüzde kal. Seni bal börekle besleriz... Yeter ki bize akıl ver... dediler.

Ali,

— Sizin gibi deliler arasında benim işim yok. Ben kendi delilerim arasında barınamadım... deyip yürüdü...

7 — ATI ARABANIN ÖNÜNE KOŞUN!

Yağışta gitti, güneşte gitti, yoruldu. Köyünü özlemişti. Köyü gözünde tüttü. Koca teknede ekmek yoğuran anası, inek sağan karısı gözü önüne geldi. Ulu kaya dibinde «Doğ güneşim, doğ!» diye göğüslerini döğüp yalvaran çocukların sesleri kulağına geldi. Ama ne olursa olsun dayanacak, bir daha dönmiyecekti o delilerin arasına...

Gide gide bir köye vardı. Baktı, insanlar toplanmış bişeyle uğraşıp duruyorlar. Bir de ne baksın: Bir arabanın arkasına atı bağlamışlar, atı kamçılıyorlar, ama araba gitmiyor.

— Yahu, bu araba neden yürümez! diye şaşarak birbirlerine soruyorlar.

Ali dayanamayıp,

— Yahu günahtır, atı boşuna kamçılamayın, araba öyle gitmez... dedi.

— Ya nasıl gider?

— Atı arabanın arkasına bağlamışsınız. Getirin öne!

Atı arabanın önüne bağlayınca, at arabayı çekip götürdü. Oranın köylüsü Ali'nin eline ayağına varıp,

— Aman, sen köyümüzden gitme, kal burda da bize akıl ver. Her buyruğun başımız üstünde; yeter ki sen bize akıl ver... dediler.

Ali,

— Sizin gibi atı arabanın ardına süren deliler arasında benim işim yok... deyip yürüdü.

8 — ŞALVAR NASIL GİYİLİR?

Ali az gitti, uz gitti, dere tepe düz gitti... İlle de köy özlemi canına yetti. Dönse miydi? Anası, karısı... Hele o çocukların sesleri: «Doğ güneşim, doğ!..»

Kaval çaldı, dinlendi, yürüdü, yine yürüdü... Tozlu yollardan geçti, çalılık tepeler aştı. Gide gide bir köye vardı ki, adamlar alanda toplanmış, bir işler etmekteler. Nedir, diye sokuldu.

Bir delikanlıyı evin çatısına çıkarmışlar. Yerde de iki kişi bir şalvar tutup belini açmışlar. Aşağıdakiler, çatıdaki delikanlıya,

— Atla haydi! diye bağırdılar.

Delikanlı çatıdan yere atladı. Düşünce başı yarıldı, kanlar içinde kaldı. Yaralı delikanlıya,

— Olmadı, bacaklarını şalvara sokamadın, haydi bir daha... dediler.

Kanlar içinde delikanlı yeniden çatıya çıktı.

Ali dayanamayıp,

— Ne yaparsınız böylece? diye sordu.

— Görüyorsun ya, delikanlı yeni şalvar giyecek... dediler.

— Sizin köyde şalvar böyle mi giyilir?

— Böyle giyilir elbet. Ya başka nasıl giyilecekmiş? Yukardan atlayıp şalvarın içine girerse iyi, giremezse düşer başı gözü yarılır. Arada ölen bile olur şalvar uğruna...

— Durun etmeyin... Öyle giyilmez şalvar.

Ali, delikanlıyı çatıdan indirip, ona nasıl şalvar giyileceğini gösterdi.

Köylüler buna pek şaşıp,

— Biz senin gibi akıllı bir adam görmedik. Aman bizim köyümüzde kal... Her ne desen can, baş üstüne... dediler.

Ali,

— Ben kendi köyümün delileriyle yapamadım, sizin gibi deliler arasında ne işim varmış!.. deyip yürüdü gitti.

9 — KARGA MI, KAYA MI?

Eğikkaya Dibi Köyü, Ali'nin gözünde tütüyordu. Koca teknede ekmek hamuru yoğuran anacığı, damda ineği sağan karıcığı gözünün önüne geliyor. İlle kaya dibinde göğüslerini yumruklayan çocukların sesleri kulağından hiç eksik olmuyor: «Doğ güneşim, doğ! Doğ ki anam bana ekmek vere!»

Ali'nin üstü başı döküldü. Güneşte yandı kavruldu, yağmurda ıslandı kaldı. Bir nice zaman gittikten sonra savaş gürültüsüne benzer gürültüler duydu. Vardığı tepenin üstünden aşağıya bir de baktı ki, iki köy halkı birbirine girmiş savaşmakta. Bıçaklar çekilmiş, tabancalar ateşleniyor, taşlarla sopalarla kadın erkek, çoluk çocuk birbirlerine girmişler.

Ali tepeden koşup kavgacıların aralarına girdi.

— Durun, etmeyin! Nedir alıp veremediğiniz? diye bağırdı.

Bağırınca kavgacılar durdular. İçlerinden biri anlattı:

— Bundan çok bir zaman önce, benim babamın dedesinin babası zamanında, bu gördüğünüz iki köy, bitek köymüş. Biz, bu şimdiki iki köy hep akrabaymışız. O köyden Ahmet'le Mehmet adında iki arkadaş varmış.

— Şimdi nerdeler?

— Canım, çok eski bi iş bu. Onlar öleli yıllar olmuş, kemikleri bile toprağın altında kalmamış. Ondan sonra... Ahmet'le Mehmet bir gün yamaçta oturulurken Ahmet «Şu kayanın üstündeki kara kargaya bak!» demiş. Mehmet bakmış «O kara karga değil» demiş. «Ya ne öyleyse?» diye sormuş Ahmet. «Kara karga değil, kara kaya o... Sen onu karga sandın..» Kargaydı, kayaydı derken iddiaya girmişler. Taş atmışlar. Taş atınca Ahmet «Bak işte uçtu, demek kargaydı» demiş. Mehmet de «Hiç de uçmadı, demek kayaydı» demiş. Kargaydı, kayaydı derken bunlar kavgaya tutuşmuşlar. Bunların kavgasını duyan köylümüz başlarına toplanmışlar. Böylece köylü ikiye ayrılmış. Bir yanı karga diyenler, bir yanı kaya diyenler. İki bölük kavgaya tutuşmuşlar. Kafa göz yarılmış. İşte bu yüzden bizim köy ikiye ayrılmış; biri kara kaya köyü, biri de kara karga köyü...

— Peki bu şimdiki kavganız neden?

— İşte o zamandan beri, bu iki köyün halkından iki kişi yan yana gelince biri der: «Babamın dedesinin babasını gördüğü kargaydı»; öbürü der: «Yalan, karga değil, kayaydı, benim babamın dedesinin babasının gördüğü kayadır.» Başlarlar kavgaya... Derken köylü birbirine girer. İki-üç yılda bir bu yüzden kıyasıya vuruşuruz.

Ali,

— Kavga etmeseniz olmaz mı? dedi.

— Nasıl olsun? Kara kargaya, kara kaya diyorlar...

Öteki kavgacılar da,

— Kara kayaydı, kara karga diyen sizsiniz... dediler.

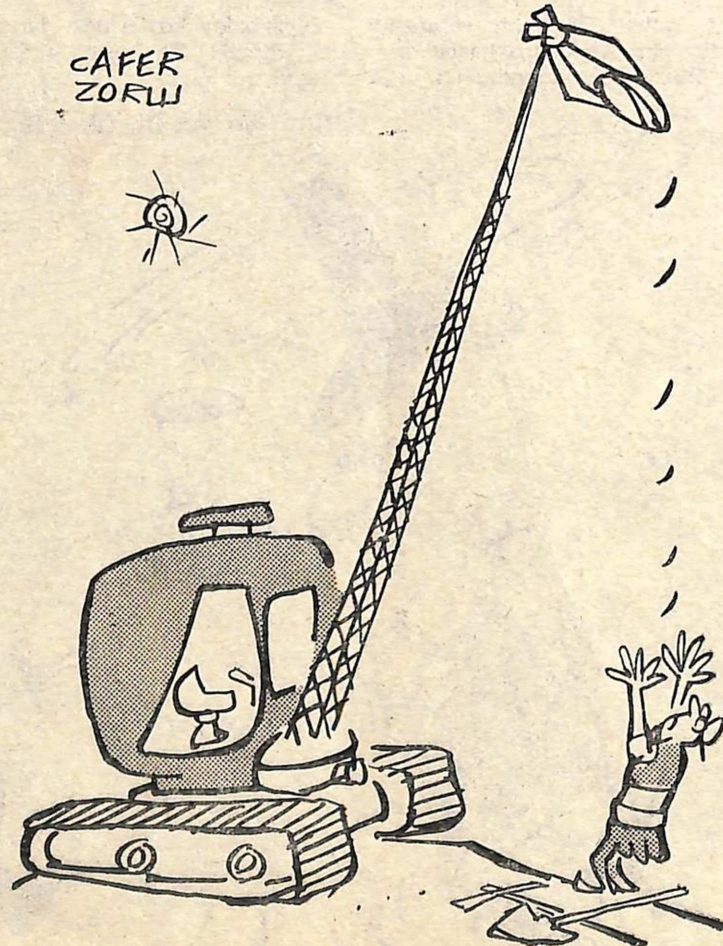
Ali,

— Gelin etmeyin, dedi, şunun bir arasını bulalım.

— Nasıl bulalım?

— Kara karga diyenlerin de, kara kaya diyenlerin de dediği olsun. Gelin, şu köylerinizi eskisi gibi birleştirin!

Makina devri:

— Eyvah... Ekmeğim gitti elden!

— İyi ama bizim köy Karakaya, onların köyü Karakarga...

— Birleşen köye Kargakaya adını verirsiniz olur biter...

Bu öneriye çok sevinen köylüler Ali'nin eline, ayağına düşüp,

— Aman, biz senin gibi akıllı adam bulamayız. Köyleri birleştirelim, sen de başımızda bulun, her buyruğuna peki... Yeter ki bize akıl ver... diye yalvardılarsa da Ali,

— Sizin gibi delilerin arasında ben yapamam... deyip yürüdü, gitti...

10 — GELİN KAPUDAN SIĞMIYOR!

Ali ana babasını, karısını, köyünü çok, çok özlemişti. Sıla gözünde tütüyordu. Anası teknede hamur yoğurur. Karısı, Sarıkız'ı sağar. İşte Eğikkaya Dibi Köyünün çocukları göğüslerini yumruklayıp bağrışıyorlar: «Doğ güneşim, doğ! Doğ ki anam bana ekmek vere!..»

Ali gide gide yorulup bir ağaç gölgesine çöktü. Dertli dertli kavalını çalarken, kulağına bir cünbüşlü, bir neşeli sesler geldi ki, aman ne oynak havalar... Dikilip baktı. İşte köy görünmekte. Köye doğru yürüdükçe bir düğün alayı olduğunu anladı. Davullar dövülmekte, zurnalar çalınmakta, yiğitler bulutları kurşunlamakta... Düğün alayının önünde, gelin at üstünde düğün evine gidiyor. Halay çekenler, horan tepenler, yiğitlenip nağralananlar...

Gönlü genişleyen Ali içinden «Hele şükür, akıllıların olduğu bir köye vardım m'ola?» diye geçirdi. Düğün alayının ardına takıldı. Düğün evine gelindi. At üstündeki gelini bahçe kapısından sokmaya çalışıyorlar, ama bitürlü sokamıyorlardı. İçlerinden biri,

— Ne etsek, atın ayaklarını mı kessek de gelini içeri alsak... dedi.

Başka biri,

— Atın ayaklarına yazıktır, kapı eşiğini kıralım... dedi.

Daha başka biri de,

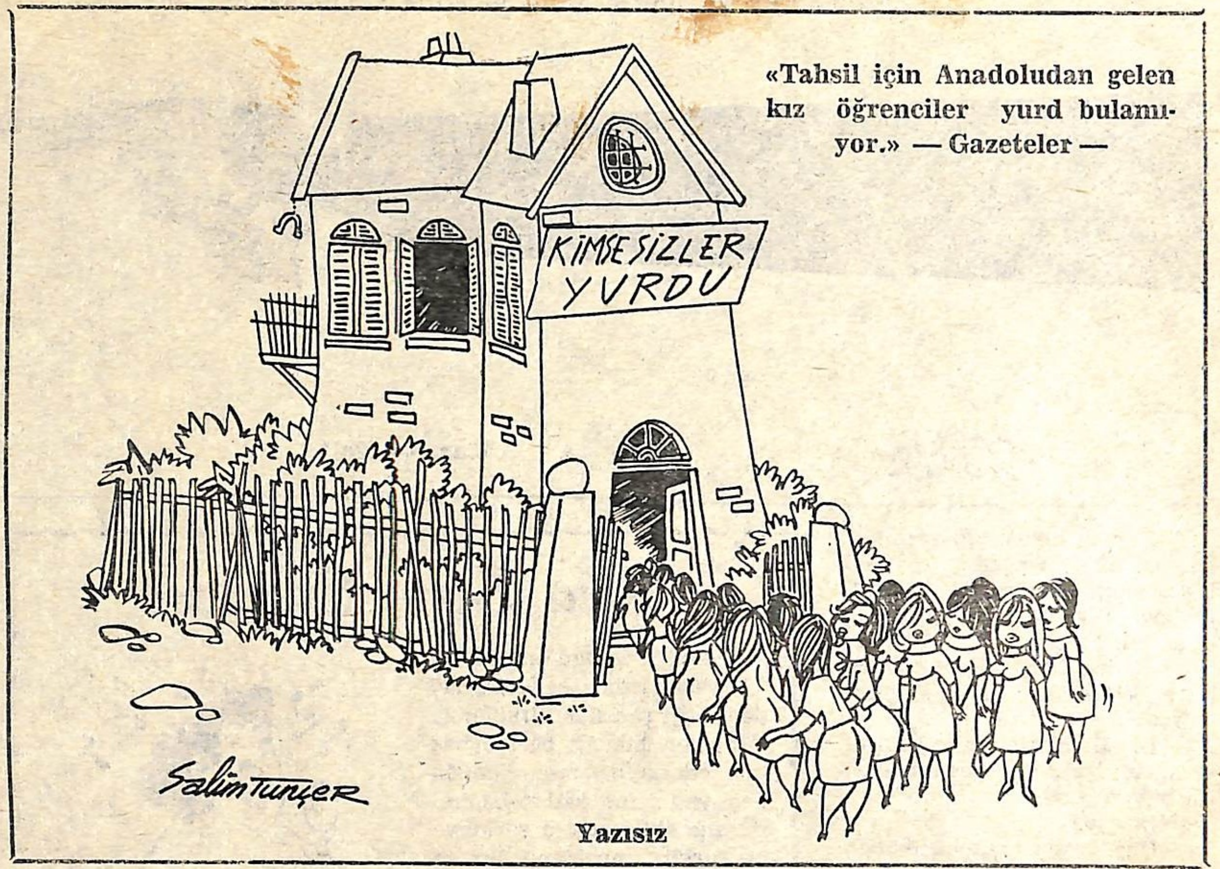
— Kapı eşiğine yazıktır, gelinin başını kesmek gerek... dedi

Bu aklı beğendiler. Az kaldı ki, gelinin başını keseceklerdi. Ali dayanamayıp,

— Durun hele! diye ileri atıldı. Ali'ye,

— Durup da ne olacak, gelin dışarda mı kalacak? dediler.

— Durun, ben gelini kapıdan sokarım...

«Tahsil için Anadoludan gelen kız öğrenciler yurd bulamıyor.» — Gazeteler —

Yazısız

Ali, gelinin başına bir yumruk indirince, gelin can acısıyla başını iğdi, atla birlikte kapıdan girdi.

Oranın köylüleri Ali'ye,

— Aman bu sendeki akıl ne akıl... Bizim köyde kal da bize akıl ver, ne istersen verelim... dediler.

Ali,

— Ben sizin gibi delilerle uğraşamam! deyip yürüdü gitti...

11 — BİZİM KÖYÜN DELİLERİ YEĞDİR!

Ali umudunu kesti. İçinden «Köye varmam gerek, özleme dayanamıyacağım...» diye geçirdi.

Geldiği yollardan döndü, Eğikkaya Dibi Köyüne geldi ki çoluk çocuk ayakta, bir sevinç, bir sevinç...

— Yine ne deliliğiniz var köylülerim? diye sordu.

Bir yaşlı hemşerisi,

— Dervişin besiye çekilişinin bugün kırkı oldu. Şimdi dervişi çıkaracağız tutuklu besi odasından. Derviş, bu başımızın belâsı ulu kayayı dibinden sökecek, alıp götürecek...

Demek Ali köyünden çıkalı kırk gün olmuştu.

Takıldı köylülerin arkasına. Dervişi çıkardılar odasından. O sıska derviş kırk gün fındık üzümle, bal börekle beslenmekten şişmiş de şişmiş... Derviş önde, köylü arkasında Eğikkayanın dibine geldiler. Derviş onlara,

— Şimdi koca kayayı alıp götüreceğim ama, benim arkama dağı yüklenmek için bir arkalık ister... dedi.

Koşup köyden arkalık getirdiler. Derviş arkalığı sırtına alıp, ulu kayanın dibine çöktü,

— Hadi bakalım, dedi, yükleyin kayayı sırtıma da alıp götüreyim...

Muhtar şaşırdı. İmam şaşırdı. Köylüler şaşırdı. Derviş onlara,

— Ne duruyorsunuz? dedi, hadisenize, yükleyin kayayı da alıp götüreyim. Ben sözümde durdum işte... Kayayı alıp gideceğim ama, siz sırtıma yüklemezseniz ben nasıl götüreyim kayayı...

Birbirlerine bakışan köylüler,

— Doğru yahu, hakkı var... Biz sırtına yüklemeyince adam kayayı nasıl götürsün! dediler.

Uğraştılar, uğraştılar, ama bitürlü kayayı yerinden kıpırdatıp dervişin sırtına yükliyemediler.

Öldürülmekten kurtulan derviş,

— Haydi kalın sağlıcakla!.. deyip savuştu gitti.

Ali, bir de ana babasını görmek için evine gitti. İçeri girince, ne görse iyi: Odayı suyla doldurup göl yapmışlar. Anası, babası, karısı, bir de süslü püslü Sarıkız, ekmek hamuru teknesine dolmuşlar. Tekne odadaki su içinde yüzüp duruyor.

Ali şaşırarak,

— Ne yapıyorsunuz orda öylece? diye sordu.

Babası,

— Aman oğlum, dedi, sen kayboldun ya, kaybolduğundan beri işte bu tekne içinde dolaşıp seni arıyoruz...

Ali,

— Bizim köyün delileri, ne de olsa bizim köyün delileridir; başka köyün delilerinden akıllıdırlar. Kendi delimi, elin delisine yeğ tutarım... dedi.

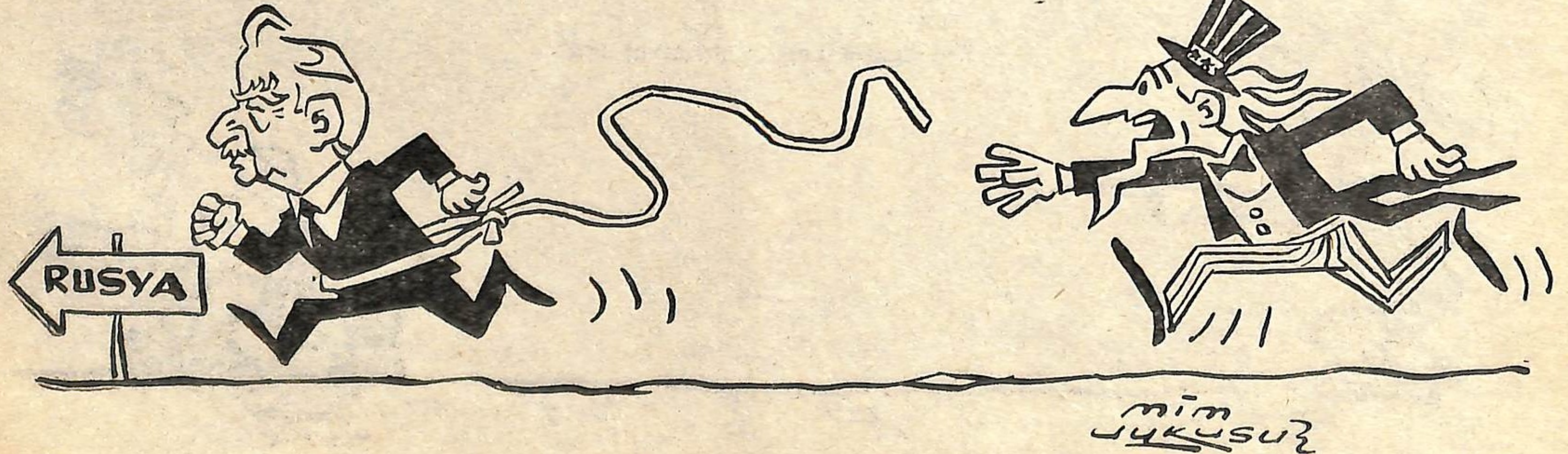
Eğikkaya Dibinde göğüslerini yumruklayan çocukların bağrışları duyuluyordu:

— Doğ güneşim, doğ! Doğ ki anam bana ekmek vere!..

Uzaktan, kadınların ağıtları duyuluyordu.

Ali dışarıya çıkıp,

(Lûtfen sahifeyi çeviriniz)

— Eyvah, ipin ucunu kaçırdık galiba!..

«İzmir'de bir polis, karakolda bir vatandaşı kurşuna dizdi...» — Gazeteler —

Kara — Kol!

— Herkes alana toplansın! diye var sesiyle bağırdı.

Az sonra yediden yetmişe Eğikkaya Dibi Köylüleri toplandılar. Ali onlara,

— Hemşeriler, dedi, sizi ulu kaya belâsından kurtaracağım... İmam,

— Bir Hızır Aleyhisselâm kurtaramadı, sen mi kurtaracaksın Ali oğlum? dedi.

Muhtar da,

— Ulu kayayı taşımak olanaksız işte Ali Oğlum... dedi.

Ali onlara,

— Emmilerim, dayılarım, ağalarım, ulu kayayı taşımak olanaksız ama, köyü taşımak kolay... Evleri ulu kayanın öte yamacına kuracağız... dedi.

Ali, köylülerin ona «Aman bu sendeki akıl, ne akıl... Burdan bir yerlere gitme, başımızda kal. Sen hep bize akıl ver...» diyeceklerini beklerken, kadını erkeği, çocuğu yaşlısı hep birden güldüler Ali'ye... Bir kahkaha, bir kahkaha... Ali kahkahaların ortasında, mermi yağmuru altında kalmışcasına sendeledi. Nerdeyse yıkılacaktı. Babası yanına gelip,

— Dellenme oğlum, dedi, hiç ev burdan oraya taşınır mıymış?

Ali bağırdı:

— Ev taşınmaz da kaya nasıl taşınır öyleyse... Ali,

— Gelen gelsin benimle, ben taşırım... dedi...

Kazmanın sapına tükürüp evini yıkmaya başladı.

Onun yanından geçenler,

— Hele bak, köyümüzün bitek delisi eksikti, o da tamamlandı şükür... diye alay ediyorlardı.

Ali evini yıktı, ulu kayanın öte yakasına güneşlik alana bir güzel ev yaptı yeniden. Sabah erkenden güneş doğmuştu. Ama ulu kayanın öte yanından göğsünü yumruklayan çocukların güneşe yakarışları duyuluyordu. Yeni evinin kapısında güneşe karşı gerinen Ali'nin, çocukların bağırışlarını duyunca, gözleri yaşardı.

Kayanın öte yanına geçip «Doğ güneşim, doğ!» diye çığrışan çocuklara,

— Heeey! diye seslendi, güneş doğdu çoktan, gelin de bakın bu yakaya...

Çocuklar çıkıp yukarı, kayayı öte yana dönünce pırıl pırıl güneşi görüp gülüştüler, sevindiler. Ali'nin karısı onlara birer dilim ekmek verdi.

— Ali emmi, bu senin evin mi?

— Hee ya, benim evim... Hadi yıkın evlerinizi, hadi koşun...

Çocuklar bir koştular, bir koştular ki... Eline kazmayı, küreği, sopayı sırığı alan, evini yıkmaya başladı. Köyün içi toz duman içinde kaldı. Anneler yıkılan evin içinden çocuklarına,

— Ne ekmeği? Daha güneş doğmadı ki... diye bağırıyordu.

Damlar söküldü, duvarlar yıkıldı. İçerde, damsız, duvarsız yerlerdeki yataklarda büyükler daha uyumaktaydılar. Çocuklar buna bir güldüler ki...

Çocuklar, yıkıklardan ellerine geçenleri, ulu kayanın öte yakasına taşımaya başladılar. Sonra sonra büyükler de, yaşlılar da onlara katıldılar.

Güneşli alana evler yapılmaktaydı. Davullar vurmakta, zurnalar çalmaktaydı. Ali bir tepeden sevinçle bakıyordu onlara.

— Ne de olsa bizim köyün delileri başka, yine de bizimdir... dedi.

Gözleri buğulandı.

Aziz NESİN

Ana Beni Eversene

ZAMAN zaman musikî piyasamızda seviyesiz, belden aşağı şarkılar, türküler zuhur eder, bunları hemen baştacı ederiz nedense. Yedisinden yetmişine kadar hepimizin dudaklarında o şarkı veya türkü mırıldanır bir zaman. Yerine bir yenisi yerleşinceye kadar...

Bir vakitler «Eminem» türküsü revaçta idi.

«Eminem, Eminem, çakır
Eminem,
Göbeğinin altı çukur
Eminem!»

güftesi dillerden düşmezdi.

Göbeğinin altı (çok affedersiniz) çukur Emine vakta ki yaşlandı, modası geçti. Bu defa da piyasaya

«N'işlerim, N'işlerim, al
yanaktan dişlerim»

diyen sadist bir türkü musallat oldu.

Derken günün birinde Devlet Radyosunda zilli bir kadın sesi:

«... Oğlan oğlan,
Altında karyola,
Üstünde yorgan!»

diye haykırmağa başlayınca ağzımız - doğrusu ya - bir karış açık kaldı.

Geçen gün berberde traş oluyordum. Bitişik kahvehaneden yine bir kadın sesi histeri buhranına yakalanmış gibi avaz avaz bağırmağa başladı:

«Ana beni everseneee!..»

Müzik değil curcuna. Hatun gıdıklanmışçasına sesler çıkarıyor. Gözümün önünde yatak delisi bir kızgın dişi canlandı. Ateşli bir humma ile mütemadiyen tekrarlıyor:

Ana beni everseneee!
Ana beni everseneee!

«Anası şu iştahlı tazeyi bir everse de kurtulsak!» diye söyleniyorum içimden. Öylesine bunalmışım.

Berberin «sıhhatler olsun!» seslenişi ile kendime geldim. «Geçmiş olsun» deseydi daha uygun düşecekti halime..

Siyami ÖZEL

«Dış ticaret açığı 2,5 milyar lira!..»

— Ne o, dış ticaret komisyonuna üye mi oldun lan?!..

«Türkiye'de sekiz milyon işsiz var...» — Gazeteler —

— Ne ile yaşıyorsunuz?
— Ümitle..

PAZARTESİ :

Tercüman yazıyor:

Japonlar İstanbul Boğazı üzerinde bir köprü yapmayı teklif etmişler. Köprü 300 milyona çıkacak, yüksekliği 60, uzunluğu 1340 metre olacakmış. Köprüden para ile geçilecek ve masrafı beş yılda çıkacakmış.

Gazete, Boğaz'ın üstüne temsilî bir köprü resmi koyarak, bir de başlık atmış:

«Japonlar, İstanbul'un iki yakasını bir araya getirmiye çalışıyor.»

Çok yapılmış bir espridir bu. Ne zaman Boğaz üstüne bir köprü yapılmasından söz açılsa hemen aynı nükte hafızası nekreliğinden daha kuvvetli kişilerin ağzında diriliverir:

— Demek nihayet iki yakamız bir araya gelecek.

Bu köprü hayalâtı Abdülhamid devrinde de iç siyaset bakımından çok kullanılmıştır. Halkın dikkatini mevcut bozukluklardan başka yönlere çekerek, İstanbulluları bir müddet oyalamak isteyenler hemen:

— Sarayburnundan Üsküdara bir köprü yapılacakmış, rivayetini yayarlarmış.

Ve devrin akıldaneleri kâh Sarayburnuna inip, kâh Üsküdara giderek göz kararıyla Köprünün uzunluğunu ölçer ve aralarında haftalarca bu meseleyi tartışırlarmış.

— Yapılabilir mi, yapılamaz mı?

Bu soru hâlâ cevapsızdır. Belki yapılabilir, belki yapılamaz. Ancak İstanbul'un iki yakasının bir araya gelmesine gelince...

İstanbul'un iki yakasını kimse bir araya getiremez. Boynumuz kalın olduğu için değil, sırtımızda yakası bir araya getirilecek bir gömlek olmadığı için...

SALI :

Akşam bildiriyor:

Adana'nın tanınmış milyonerlerinden Çukobirlik Mihmandar Fabrikası Müdürü Celâl Serin, Adana Belediye Başkanı Ali Sepici'nin evinde onaltı yaşındaki bir kızı içki ile bayıltarak iğfal etmiş.

Belediye Başkanlarının görevleri arasında başı sıkışan yersiz yurtsuzlara yardım etmek gibi konular da vardır.

Adanalı milyonerin de yersizlikten başı sıkıştığı için Belediye Başkanına iltica ettiği anlaşılıyor.

Ancak yerin kız iğfal etmek için kullanılması önce biraz garip görünüyor ama, aslında değil.

Gerçi başkanların onarıcı kişiler olması gerekir ama biliyorsunuz bizde mübarekler hep bozucuları desteklemişler, bozuculardan yana olmuşlardır.

ÇARŞAMBA :

Doğu Almanya'da yaşıyanların, sık sık, mayın tarlalarında parçalanmayı göze alarak, Batı Almanya'ya kaçtıklarını gazetelerde okuyoruz.

Yine sık sık, bir demir perde gerisi vatandaşının, ecel terleri dökerek sınırlarımızdan içeri can attıklarını da gazetelerimiz yazıyor.

Dün de, Bulgar bandıralı Mesaba yolcu gemisinden üç Bulgar genci ile bir Bulgar kamarot Rumelihisarı açıklarında kendilerini denize atıp memleketimize iltica etmişler...

Kuzum, hiç merak edip düşündünüz mü: Neden hep demir perde gerisinde yaşıyan Bulgar'lar, Rumen'ler, Rus'lar başka memleketlere iltica ederler de, meselâ bir Fransız, meselâ bir İtalyan, meselâ bir Amerikalı kendi dünyasından kaçıp komünist dünyasına iltica etmez?

Hem demir perde gerisine kaçmak için, nöbetçilerin mitralyözleri ile biçilmek tehlikesi de yok... Mayın tarlalarına düşüp paramparça olmak korkusu da yok...

Komünist cenneti bu kadar can sıkıcı, bu kadar bunaltıcı mı acaba?

PERŞEMBE :

Cumhuriyetin kırk birinci yıldönümü için karikatür yapan Ferruh Doğan, genç bir delikanlı resmi çizmiş, altına da şunu yazmış:

«Hayat kırkından sonra başlar»

Şimdi sekseninde olan bir çok kişi, Cumhuriyet kurulduğu zaman kırkındaydılar ve ancak ondan sonra yaşamıya başladılar.

Temenni edelim ki artık sıra Cumhuriyete gelmiş olsun ve artık o da onları yaşattığı gibi yaşamıya başlasın...

CUMA :

Türkiye'de iki kişiden biri hastaymış.

Resmen açıklanan bu istatistikten sonra insanı bir düşüncedir alıyor. Kiminle konuşmıya kalksanız, ister istemez içinizde bir sorgu işaretinin kıvrımı büyümiye başlıyor:

— Acaba o mu hasta ben mi?

Bunu siyasete hevesli olup da, ima yollu memleketi ancak kendisinin kalkındırabileceğini söyliyenlerle konuşurken halledebiliyorsunuz. Emniyet getiriyorsunuz ki hasta olan muhakkak odur.

CUMARTESİ :

Goldwater Amerika'daki seçim kampanyasında bar bar bağırıyormuş:

— Johnson, Amerika'ya Türkiye'yi kaybettirdi.

Ne münasebet efendim.

Amerika'ya kimse bir şey kaybettirmedi. Sadece Amerika Türkiye'ye kendisini kaybettirdi.

PAZAR :

Güney Afrika'da tabancalı sutyen modası çıkmış. Sutyenin kenarındaki bir kılıfta hanımlar tabanca taşıyacaklarmış.

Bu konuda Güney Afrikadan ileri olduğumuz muhakkak...

Çünkü bizde halk, ne zaman dik bir sutyen görse, kenarında tabanca değil, içinde bomba olduğunu düşünür. Hattâ bağırır da: «Bombaya bak, bombaya!..»

Çok Sayın Bayan
Anita Ekberg

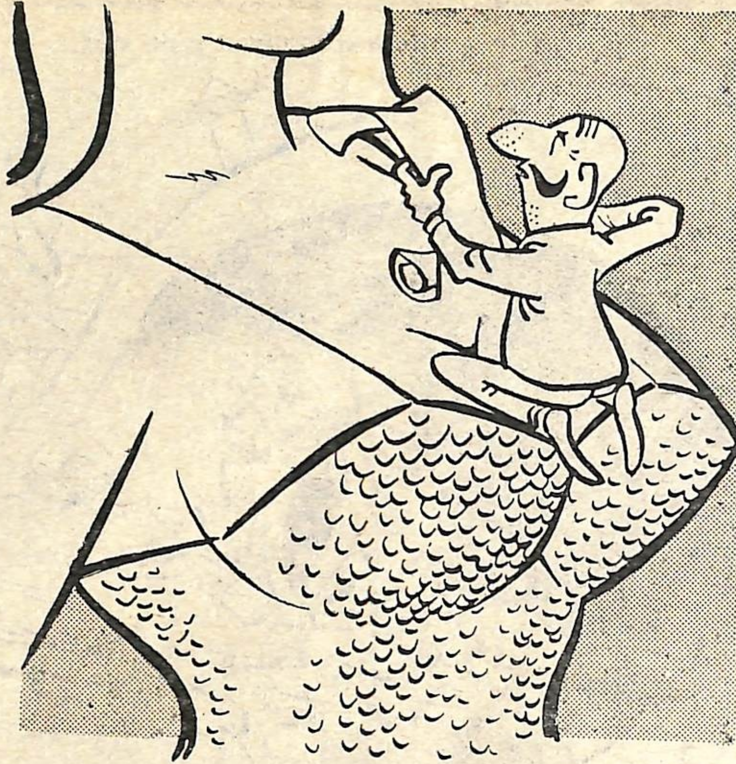
Rol artisti ve filim yıldızı
Amerika sinema müdürü
vasıtasıyla
Holivut - Amerika

Çok Sayın Bayan Anita,

Geçende gazeteyi okurken, sizin hayatta mesut olamadığınızı okuyunca, ne kadar müteessir olduğumu katiyen tahmin edemezsiniz. Son zamanlarda eşlerinden ayrılan güzel ve insaniyetli bayanlar karşısında, vicdanım son derece titremektedir. Bundan birkaç yıl önce İran Kraliçesi sayın bayan Süreyya da eşinden ayrıldığı vakit, bendeniz kederimden ağzıma, tam üç gün rakı namına damla koymadım. O da mesut olamadığı için eşinden ayrılmıştı. Şimdi siz de mesut değilmişsiniz.. Nedir bu olup bitenler bayan?.. Son günlerde dünya yüzünde vuku bulan bu aşk ıstıraplarına, bu ayrılıklara, bu gözyaşlarına sebep nedir Allahım?.. Bence bunun sebebi, atom bombasının radyo aktif dumanlarıdır. Çünkü başka sebep bulmak çok güçtür, ruhum!..

Sayın bayan!.

İnsanların birbirini sevmesi ve bu uğurda gözüne uyku girmemesi çok asil ve yüksek bir duygu olup,

Desti İzdivacınızı TEKLİF EDERİM

ADNAN VELİ

bu duyguyu Cenâbı Mevlâm her kuluna nasip etmemiştir. Ölünciye kadar seven insanlar artık tarihe karışmak üzeredir. Bendeniz de, ölünciye kadar seven bir tipte olduğum için, sizin bugüne kadar mesut olamamanızdan derin bir teessüre kapılarak, sizi mesut etmek üzere, hemen aklıma kendim geldim. Bendeniz mesut olamıyan insanların çile çekmelerine katiyen razı olamıyacağım için, yüksek müsaadenizle sizin desti izdivacınızı talep ediyorum. O takdirde ne kadar mesut olacağınızı görerek büyük bir hayret içine düşeceksiniz ve benim uzattığım bu temiz eli «Bana Allah gönderdi» diyerek ne kadar sevinip şaşıracağınızı ben şimdiden garanti verebilirim. Bu nâçiz teklifimi kabul edip Adana'ya geldiğiniz takdirde nikâhımızı burada yaparız. Bütün düğün masrafları bendenize aittir. Sizi tren istasyonunda hususî mızıka ile karşılayıp elinize de güllerden yapılmış bir demet çiçek verebilirim. Burada çok misafirperver arkadaşlarımızdan Belediye Başkanı Ali Sepici adında bir arkadaş mevcut olup, evinin kapısı her daim bütün arkadaşlara açıktır. Eski Demokratlardan, Yeni Adalet Partisinden önemli bir şahıs olan Ali Sepici'nin misafirperverliğini geçende gazeteler bile anlata anlata bitirememişlerdir. Belediye Başkanının başlıca vazifesi halka hizmet etmek olduğuna göre, Ali Sepici arkadaşımız da, halka en candan hizmetini yapmak için, evinde şenlik bile tertip etmekten asla kaçınmıyan fedakâr bir arkadaşımızdır. Onun evinde kısa bir süre kaldıktan sonra, salimen nikâh dairesine vasıl olarak, akdimiz icra edilip süratle kendi evimize geçerek mesut hayatımıza başlıyabiliriz. Benim bir de hususî arabam mevcut olup onunla gezebiliriz. Bugün için milyoner sayılmazsam da, önümüzdeki seçimlerden sonra durumumda hızlı bir gelişme olarak diğer partili arkadaşlara kısa zamanda yetişeceğimden emin olabilirsiniz.

Sayın bayan!.

Sizi ilk defa nasıl gördüğümü ve size nasıl âşık olduğumu yüksek müsaadenizle anlatayım. Bundan iki ay mukaddem, bir gün en büyük fikir gazetelerinden birinde, sizin yüzükoyun yatmış olarak fevkalâde şâhâne bir resminizi görerek ve yastığın yanından sarkan kolunuz da biraz geriye kaçmış olup göğsünüz de enikonu dışarı fırladığı için, arkadaşlara «Bu kim?..» diye sorduğumda, onlar bana «Anita Ekberg» dedikleri zaman, ben de kendi kendime «Allahu Ekber» diye mırıldanmışım. Bu şok tesirinin saikasıyla, o hafta bizim sinemalardan birine sizin çevirdiğiniz bir filim gelince hiç kaçırmadan hemen sinemaya giderek, gözlerimle sizi derâğuş etmiye başladım: Siz o filimde, nehirde yüzme rolü yapıyordunuz. Arkanızdan bir de timsah kovalıyordu. Canavar, ağzını açmış size doğru gelirken, nazik ve tombul bacaklarınızdan yakalamak üzere iken, bendeniz heyecanımdan, yerimde duramıyarak 7,65 çapındaki nâçiz tabancamı çekerek timsaha ateş etmiştim ki, sinemanın elektrikleri birdenbire yandı. Bendeniz perdeye ateş etmekle, size saldıran timsahın ölmiyeceğini çok iyi bildiğim halde, sırf kendimi tutamıyarak ateş edişim, size karşı olan asil duygularımı gösterdiği için, bu noktaya bilhassa nazarı dikkatinizi çekerim bayan.. O vakit bir polis memuru yanıma yaklaşarak bendenizi karakola dâvet etmiş olup, karakolda verdiğim ifadede, öldürmek kasdı taşımadığımı, sadece insaniyet vazifemi yerine getirmek için ateş ettiğimi ifademe yazdırdım. Cürmümeşhut mahkemesi, bana bu yüzden dört gün hapislik vermiş ise de, yüksek bir karakter ve faziletlet sahibi olmamı ve içtimaî mevkiimin birinci mevki olmasını da nazarı itibara alarak işbu cezayı tecil etmiş bulunmaktadır. Filim o gün yarıda kaldığı için, iki gün sonra ayni filme tabancasız olarak bir daha gittim. Siz, timsahın önünden kaçıp kurtularak kıyıya çıktığınız vakit, orta yaşlı bir adam sevinçle yanınıza geldi ve size sarıldı. O adam, sizin eşiniz değildi. Ne münasebet sarılıyormuş?.. Ben, selbes düşünceli bir adamım. Fakat fazla lâubali hareketlerden hiç hoşlanmam. O gün sinemada tekrar sinirlerimin asabı bozuldu.

Sayın bayan Anita!..

Size karşı duyduğum derin aşk, günden güne artarak ve büyüyerek ve genişliyerek bugünkü derecesine vasıl oldu. Geceleri yatağıma girdiğim vakit, derin bir hasretle sizi düşünüyorum. Hayatımda sizin için bir program yaptım. Akşamları sizin için bir şişe kulüp rakısı içip efkâr dağıtmıya çalışıyorum. Her gece bir saat onbeş dakika sizi düşünüyorum. 20 dakika sizin için gözyaşı döküyorum. 20 dakika ağladıktan sonra, kalkıp orta şekerli bir kahve içiyorum. Ondan sonra yarım saat iskambil falına bakıyorum. Her seferinde fal, sizin bana ait olduğunuzu gösteriyor. Yalnız bir seferinde ara yere maça papazı girmiş. O gün bana ait olmadınız.

Gazetelerde okuduğuma göre, sizin bir de çocuğunuz varmış. O yavru, benim de yavrum sayılır. Ona üvey evlât muamelesi yapacağımı aklınıza bile getirmemelisiniz. İnşallah bizim de müşterek evlâtlarımız olur ve sizin gibi bir bayan olduktan sonra, çabucak yarım düzüne evlât sahibi olacağımızdan şüphe etmemelisiniz.

Benim huyuma ve tipime gelince: 38 veya 39 yaşındayım. Kuvvetim gayet yerinde olup yanaklarımdan kan damlamaktadır. Geçende İstanbul'a gitmiştim. Okmeydanı otobüsüne binmek suretiyle, kollarımın yabana atılır kollar olmadığını böylece anladım. Cesaretim hakkında bir fikir edinmek istiyorsanız size şunu söyliyebilirim ki, geçende bir konuşma sırasında, herkes İstanbul'daki Edebiyatçılar Birliğinin üyelerini haksız bulurken ben onları haklı buldum. Bu da az cesaret işi olmasa gerek.. Bu yüzden hiç kimse, kılıma bile dokunamamıştır. Çünkü bizim burada gayet geniş bir demokrasi mevcut olup herkes istediğini söyleyip konuşabilir. «Son zamanlarda et fiyatları hayli yükseldi, işsizlik de günden güne artıyor» diyebilirsiniz. Bundan dolayı size hiç kimse karışamaz. Çünkü memleketimizde geniş bir hürriyet vardır. Buraya gelince, sizi birçok büyük adamlarla tanıştırabilirim. Müşterek toplantılar ve kalkınma işleri yapabiliriz.

Aşkımın siyasi tarafını buraya geldiğiniz vakit, uzun uzadıya anlatırım. Memleketin kalkınması için en ileri ve parlak fikirlerimi sizin aşkınızla yoğurup âmmeye nasıl mal edeceğimi de anlatırım. Sizin aşkınızdan alacağım kuvvetle, kendimi memleket hizmetine adayarak en kısa zamanda büyük bir refaha kavuşacağımızdan şüpheniz olmasın. Bu memleket için çalışmak asıl vazifemiz ise de, severek çalışmak daha tatlı olmaktadır. Buraya gelirken bavullarınızı mukavvadan yaptırınız. Çünkü nasıl olsa gümrükte bu bavulları çakı ile kesip içinde naylon çamaşır arıyacaklardır. İyi bavullar ziyan olmasın. Geleceğiniz günü bana telgrafla bildirirseniz, ben sizi İstanbul'a kadar gelerek Galata rıhtımında da karşılarım. Böylelikle Galata rıhtımında turistleri haraca kesen taksi şoförlerinin elinden sizi kolaylıkla kurtarmış olurum hayatım..

Bu hususta acele cevabınızı beklerim. Eğer aşkımı ve candan teklifimi kabul etmiyecek olursanız, onu da bana bildiriniz ki, ben de hicranımı dindirecek başka bir çare başvurayım.

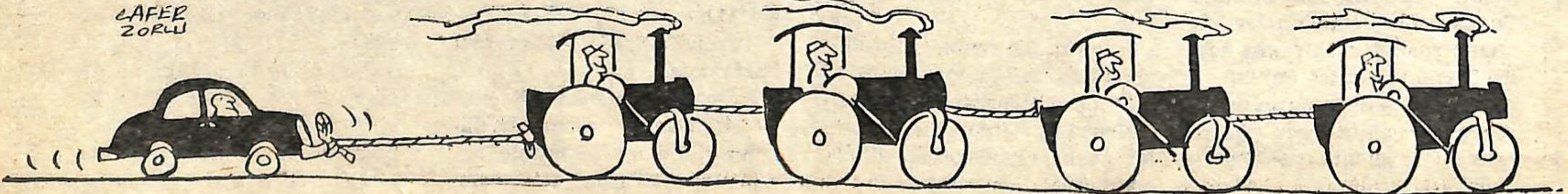
Baki, sonsuz hasret ve aşkla iki yanaklarınızdan ve dudaklarınızdan hararetle pus ederek koltuklarınızın altını doya doya gıdıklarım çok tatlı eşim bayan Anita..

Size bu mektup derununda yolladığım resmi çok iyi tetkik etmenizi candan dilerim. Daha başka resimlerim de mevcut olup, uygun görüldüğü takdirde onları da yollıyabilirim. Fizyonomi, ruhun aynasıdır. Siz de bu aynaya lütfen iyice bakınız.

Netice olarak desti izdivacınızı teklif ederek cevabınıza intizar ederim. Size tapan müstakbel eşiniz:

Şaban Canacankatan

«Türkiye'de dört silindirli otomobil yapılacak..» — Gazeteler —

Yazısız

Bakanın «tetkikatı»

HAZIRLIK ne olacaktı orda?... Hazırlık gönüllerdeydi. Bakan bekleniyordu, bakan! Türkiye Türkiye olalı, ilk defa bir Bakan ayak basacaktı o bölgeye. Bölge halkı fakirliğini unutmuştu. Bölge halkı derdini unutmuştu. Bölge halkı yarınını unutmuştu. Bakan gelecekti, Bakan! Bu geliş, sıcak bir rüzgâr demekti. Bir kucaklama demekti. Sevgi demekti...

Keklikler vuruldu. Yabanî incirler derlendi. Altın altın ballar peteklerinden tabaklara taştı. Bakan gelecekti, Bakan!..

Bölge halkı onu ikide bekliyordu. Civarlarda başka bir vilâyeti dolaşıyordu. Saat dörtte, henüz görünürlerde yoktu. Beşte gene yoktu. Altıda gene yok. En ufak sabırsızlık yoktu halkta. Ah şu bizim halk!.. Tabiî bekliyeceklerdi. Bakandı, koccа Bakandı! Gezisi vardı. Görüşü vardı. Traşı vardı. Zamanında istediği yerden öyle kopuşamazdı ki rakkadak. Bir de partisi vardı üstelik! Oraya kapanınca, partililerin keyfi onu ne zaman bırakırsa o zaman kurtulabilirdi Bakan! Partililer de onu o kadar çabuk bırakmazlardı: Aktardan şikâyetçiydiler, doktordan şikâyetçiydiler.. Tabiî ki konuşacaklardı, konuşacaklardı... Not alacaktı Bakan!

Halk bir şeyler mırıldandı. Birkaç kişi koştu. O birkaç kişi bir sürü fenerle geri döndü. Yaktılar fenerleri. Karanlıkta beklemeğe başladılar Bakanı...

Neyse göründü Bakan mutlu ifadeli, gergin derili, gülümser bir adamdı. Halk «yaşa» anlamında fenerleri salladı havada. Fenerlerin sallantısında, aydınlanan Bakanın yüzü niçe sıhhatliydi maşallah! Sevindi halk. Gene fenerini salladı sevinçten!

Bakan bir iki el sıktı. Sallanan fenerlere gülümsedi. Gene birkaç el sıktı. Sonra keklik yemeğe gitti. Tabiî gider. Onun için vurmamış mıydılar keklikleri?.. «Yarabbim, bu ne lüks» diye inledi küçük kemikler çıtırdarken dişlerinin arasında... İşte böyle «tabiatın lüksleri» bulunuyordu bu bölgede.

İzahat veriyorlardı kendisine: Yüzelli kişilik okula sadece onbeş talebenin gelebildiğini söylüyorlardı. Kızların elbisesizlikten ötürü evlerinden çıkamadıklarını söylüyorlardı. Amma şu keklikler cidden lükstü. Böyle kekliği olan yer büyük bir geleceğe atanmış sayılırdı. İnanmıyor musunuz?.. Negatif insanlar siziii!..

Yemek bir buçuk saat sürdü veya iki. Yemekten sonra Parti merkezine gitti Bakan. Geç olmuştu, ancak yarım saat kalabildi. Ona yarım saatte, kim partinin kaşlarını çattırmışsa onu şikâyet ettiler. O da kaşlarını çattı, not aldı. Sonra, uyudu. Sonra sabahleyin saat beşin kör karanlığında ürpererek kalktı, hazırlandı ve gitti.

Halk o saatte kendisini dertten sıyıran tek şeyi yapıyordu: Uyuyordu!..

Bakan hükûmetin hükûmet ettiği yere dönüyordu memnun: Hiçbir Bakanın ayak basmadığı bölgede «tetkikatta» bulunmuş, kıymetli bilgiler edinmiş, nurlu yüzler görmüş, halkla sıkı temasta bulunmuş ve halkın dertlerini dinlemişti.

Yahu ne zaman yaptı bütün bunları diye sormak densizliğinde bulunmayın bana.

Eeee... Rüya diye bir müessese yok mu uyku denen yarı ölümde?.. Ama her kula rüyasında böyle şeyler görmek nasip olmaz tabiî. O Bakandı, o, böyle rüyalar görürdü ancak!... Böyle rüyalar görmeseydi durmadan, zaten Bakan olmazdı ki!..

Halep çıbanı..

Bir okuyucum bana zarif bir prospektüs yollamış. İki sahifecik. Yapı ve Kredi Bankasının çorap sergisinin prospektüsü. Üzerinde siyah beyaz çorap desenleri var. Son sahifedeki belediyenin soğuk damga pulundan şikâyetçi...

«Halep çıbanı gibi, prospektüsü rezil etti» diyor. «Bu yapılacak iş mi»?..

Aman okuyucu dostum, amanı bilir misin?.. Gene iyi ki o pulu ona yapıştırıyorlar da, «mevzuat mevzuat» diye sergiyi gezmeğe gelen ziyaretçilerin... burnuna nakşetmiyorlar!.. Sen «mevzuat» nedir hiç mi bilmezsin?. .

Sayın mevzuata saygılar!

Karikatürcüler uyuyor!

GÖZÜNÜZÜN önüne getirin. Şu arada ben karikatürcü olsam... Çizerdim şu karikatürü: Bir sefire... Elinde irili ufaklı taşlar, taşlıyor efendisinin gönlünün sultanının camını çerçevesini!

Ve altına atardım şu satırı:

«Sefire: Kızım sana söylüyorum... Makarios sen işit!» Ve valla billâ, Makariosun aklı giderdi de tası tarağı fırlatır, skandal korkusundan, kaçardı dünyaların öbür ucuna!

Şükür cesuruz biz, öyle skandaldan mıkandaldan kıpırdandığımız yok!

Ayni sefire'nin başka bir «sıhhatli» reaksiyonu: Sefaret erkânından birinin genç ve güzel hanımına, bir uşak kazaen «Hanımefendi» diye hitabedecek oluyor, sefirenin önünde...

— «Vay küstah!.. Ne, ne, ne diyorsun sen?.. Burda bir tek hanımefendi var, o da venim!..» diye uşağın üstüne yürüyor yuvarlak yuvarlak gözlerle memleketimizin temsilcisinin hanımı...

Bi'takım tasfiyeler yapıldı, yapılır. Kıstas neydi, kıstas neydi o tasfiyelerde?.. Kıstas, hani, o Bakırköyden biri kaçmıştı ve yakalanamamıştı, onun tarafından mı tesbit edilmekte tasfiyelerin kıstası?..

Necmi, Necmi!.. Cafer, Cafer!.. Uyuyor musunuz?.. N'olur dediğim karikatürü çiziverin! Resmî makamlar uyuyorsa, siz de mi uyumalısınız?..

Gogolün bir hikâyesi!...

Gogolün her hikâyesi şirindir ya.. Bir tanesi hepsinden şirin: İhtiyar bir kurt (darısı bütün ihtiyar kurtların başcağızına) nedamet getirmiş. Bir köye inmiş, muhtara baş vurmuş:

— «Aman muhtar, demiş, canım muhtar, beni birkaç gün için sakla bir yerde!.. Peşime avcılar düşmüş.. Onlara pişmanlığımı anlatamam. Kaşla göz arasında beni öldürürler.. Bikaç gün geçince.. Sonra ortaya çıkarım.. Kurtluktan vazgeçtiğimi anlatırım... Aman muhtar, canım muhtar!»

Muhtar anlayışlı adammış. Rikkatli de... Düşünmüş, taşınmış:

— «Gel, demiş, karşıda bir çiftlik sahibi var... Resmî makam olarak seni saklıyamam evimde... Ona gidip rica edelim, halden anlar!»

— «İmkânsız: Onun sürüsünün yarısını yiyen benim!..»

— «Peki, değirmencinin yanında barınmağa ne dersin?»

— «Onun mu?.. Geçen sene köpeğini boğdum!»

— «Hancının?..»

— «Onun karısını ürküttüm!»

Tam böyle geçmiyor hikâye amma anlamı bu... Yani köyde zarar vermediği kimsecik kalmamışmış...

Hikâyeden benim aldığım ders: Demek ki... Demek ki ihtiyar kurtlar nedamet getirmemeli... Hiçbir yerde barınamazlar getirirlerse!.. Zaten ondan nedamet getirmiyorlar, dimi?..

Nimet ARZIK

Ankara'da âlim yetiştirecek bir okul açıldı. (Gazeteler)

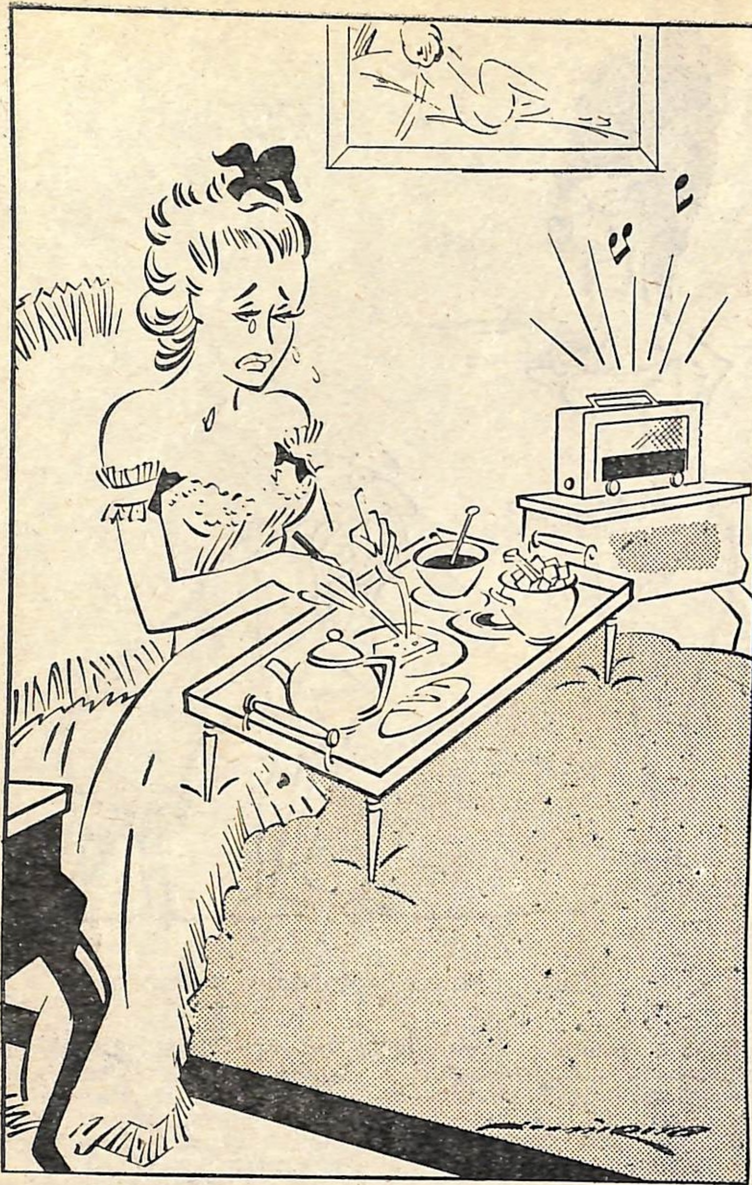
— Galiba içeride kimsecikler yok!

«Amerikada tabancalı sutyenler moda oldu.» —Gazeteler—

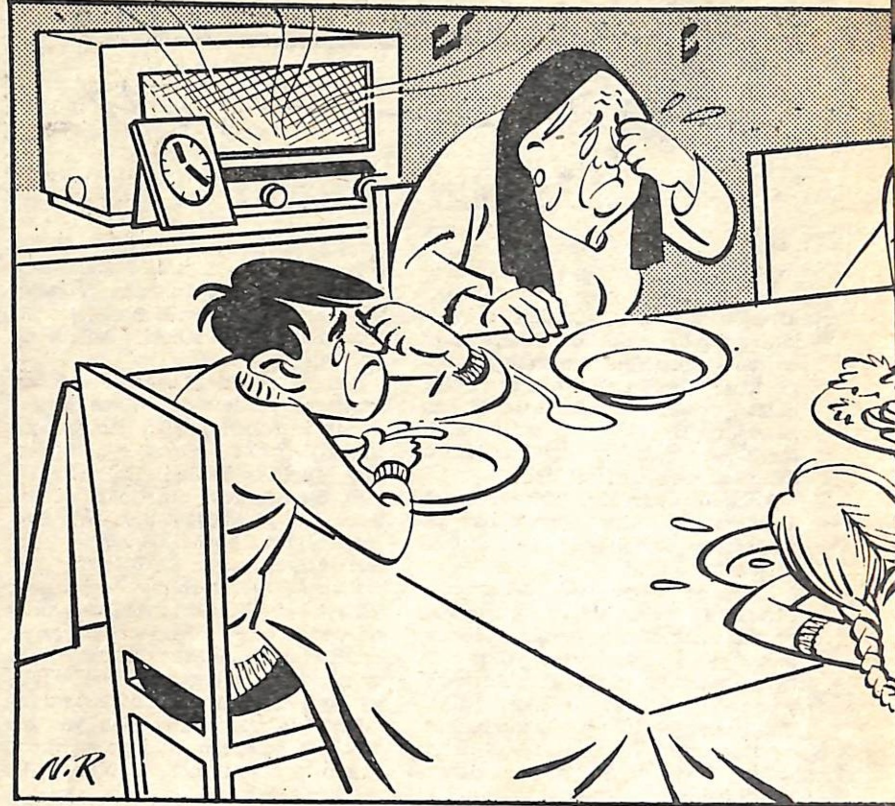

— Dikkat et, tetiğe dokunayım deme!..

Sabah, öğle, akşam ruhumuzu mus

Sabah: Kalvaltı müziği:
«Bir gün gelecek sen de beni anlayacaksın,
«Ettiklerine nâdim olup ağlayacaksın!..»

Öğle yem
«Dertli der ki: Dünya

İki açıkgöz

Besim ve Erol lokantaya gitmişler ve beraberce bir balık ısmarlamışlardı. Balık geldi. Besim bunu ikiye bölüp büyük parçayı önüne çekti. Bunun üzerine Erol yakındı: :

— Ben olsam ikiye böldüğüm balığın büyük parçasını kendime almazdım...

Besim başını salladı:

— Ne bağırıp duruyorsun! Ben bunu bildiğim için küçüğü sana verdim ya...

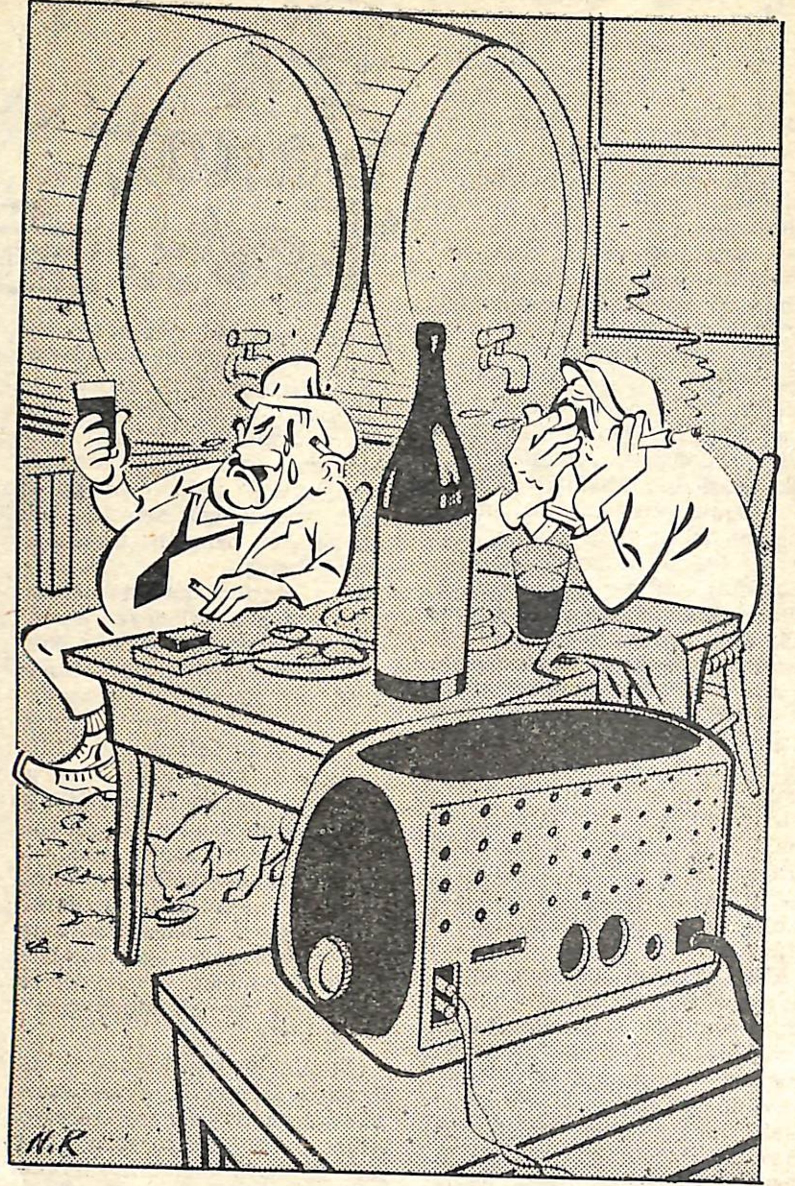

...ile doyuran İstanbul Radyosundan:

...müziği:
«...niii... Dünya fâniii!»

Akşam müziği:
**«Taştı peymane-i gam, kalmadı feryada mecal,
Ağlamaktan yine zehroldu şarabım bu gece!»**

Lokomotifle...

İki istasyon memuru konuşuyorlardı; biri:

— Turan, çağrılmadan müdürün odasına girdiği için kovulmuş diye duydum, doğru mu, der.

Diğeri:

— Hapise bile atıldı, diye cevap verir.

— Artık daha neler, diye beriki şaşkın söylenir.

— Canım, diye arkadaşı çıkışır, kim ona lokomotifle müdürün odasına gir dedi...

— Vallahi bravo şekerim, siz radyodan iyi faydalanıyorsunuz!

Bir Sanat Eseri

SAKİ'DEN ÇEVİREN: F. YURDATAP

CLOUİS arkadaşına dönerek:

— Şu kadının sanat konusundaki konuşmaları çok sıkıcı, çok acaip doğrusu, dedi. Hoşlandığı bir tablo için (Tatlı) derken sanki bir yemekten bahseder gibi nerde ise ağzını şapırdatacak!

Arkadaşı:

— Sanat dedin de, aklıma Henri Deplis'in hikâyesi geldi... Bilmiyorum, size anlatmış mıydım bunu?

Clouis başını salladı:

— Hayır...

Beriki anlatmaya başladı:

«— Henri Deplis, Lüksemburg'da doğmuştu. Meslek olarak ticarî mümessilliği seçmişti. Akrabalarından birinin öldüğünü haber aldığı zaman Kuzey İtalya'da bulunuyordu. Akrabasının mirası pek ehemmiyetli değildi. Fakat yine de büyük bir arzusunu bu para ile gerçekleştirebilirdi. Deplis'in hayatta en büyük özlediği şey, ünlü sanatkâr Andreas Pinçini'nin vücut dövmelerinden birine sahip olmaktı. Sinyor Pinçini zamanının en usta dövme sanatkârı idi. Fakat son zamanlarda malî durumu kötüleştiği için altıyüz İsviçre Frangı karşılığı Henri Deplis'in sırtına dinî bir tabloyu canlandırmayı kabul etmişti...

«Eser tamamlandıktan sonra, dövmeyi gören herkes hayran kalıyordu. Gerçekten Pinçini bir sanat eseri meydana getirmişti. Hem de hayatının son sanat eserini.. Zira parayı almadan öteki dünyaya göç etmişti. Pinçini'nin karısı bu paranın tamamını almak istemişti, halbuki Deplis Pinçini'nin mezarı ve cenazesi için bir hayli masraf yapmıştı... Kadın parayı alamayınca kocasının son eserini Bergamo şehri idaresine satacağını söylemişti. Henri Deplis buna sadece gülmüştü. Fakat birkaç gün geçince, kadının gerçekten bu eseri, Bergamo şehir idaresine teklif ettiğini, idarenin de bunu iyi karşıladığını öğrenmişti.

«Deplis kimseye farkettirmeden Bergamo'yı terkederek Roma'ya dönmüştü. Sırtında ölen bir sanatkârın son eserini taşıyan Deplis Roma'ya gelmekle Bergamo'nun idarecilerinden yakasını kurtaracağını zannediyordu. Bir gün Türk hamamına gittiğinde, Kuzey İtalya'lı hamamcı Deplis'e, Bergamo şehrinin izni olmaksızın, hamamda soyunup herkese sırtındaki sanat eserini gösteremiyeceğini ileri sürerek hamamı terketmesini söylemişti.

«Gün geçtikçe halkın dikkatini daha fazla çekmeye, resmî makamlar onunla daha yakından ilgilenmeye başlamışlardı. Sıcak yaz günlerinde herhangi bir vatandaş gibi denize girmesine müsaade edilmiyordu. Binbir rica ile nihayet bütün sırtını kapatan bir mayo giydiği takdirde günün belirli bir saatinde plâja gidip banyo yapmasına izin verilmişti. Fakat aradan bir hafta geçmeden Bergamo şehir idaresi, deniz suyunun tabloyu bozacağı gerekçesiyle Deplis'in bundan böyle denize girmemesi için bir karar çıkarmasın mı?

«Günün birinde Fransa'da bir firmada iş teklifi alan Deplis, üzüntülerinin sona ereceğini tahmin etti. Ama o yanık İtalyan gümrük memurları onun İtalya sınırları dışına çıkmasına mâni olurken sebep olarak, millî sanat eserlerinin yurt dışına çıkarılmasının bir kanunla yasak edildiğini ileri sürüyorlardı. Bu hâdise, Lüksemburg ve İtalya hükûmetleri arasında, bütün Avrupa'da akisler uyandıran ciddi tartışmalara sebep olmuş, fakat İtalya hükûmeti aldığı kararda ısrar ederek, bu sanat eserini İtlya hudutları dışına çıkmasını katiyetle reddetmişti. Tabiî Lüksemburg tebaalı Henri Deplis'in de...

«Bu arada münakaşalar bir başka konuya yöneldi. Bergamo şehri idare adamlarından izin alan Alman sanat uzmanları eseri tetkik ederek bu dövmenin Pinçini'nin eseri olmayıp, bir talebesine ait olduğunu iddia ettiler. İtalya'da çıkan bir sanat dergisi, Alman uzmanlarının bu konuda ilmî bir sonuca varamıyacak kadar cahil kimseler olduğunu yazması üzerine Alman ve İtalyan sanat çevreleri arasında bir kalem savaşı başladı.

«Bu arada Alman sanat uzmanlarının çalışmalarını takdir eden Kopenhag üniversitesi bir altın madalya gönderdi onlara...

«Sırtında bir sanat eseri taşıyan zavallı Deplis'in durumunun gittikçe bozulması, onu anarşistlerin arasına katılmasına sebep oldu. Bu yüzden de yurt dışına çıkarılmasına karar verilmiş ise de, hudutta sırtında taşıdığı sanat eserinden ötürü geri çevrilmişti.

«Anarşistlerin yaptığı bir toplantıda konuşan hatibe kızan bir üye kezzap dolu şişeyi kürsüye doğru fırlatmış, fakat şişe kürsüye varmadan bizim zavallı Deplis'in sırtında parçalanmış ve dökülen kezzabın tesiriyle o başına dert olan sanat eseri dövme de nihayet mahvolmuştu!

«Mesele burada bitmiş değildi. Şişeyi atan adam, bir sanat eserini yok ettiği için, yedi sene hapis cezası yemiş, Deplis ise hastaneden çıktıktan sonra istenmiyen şahıs olarak hudut dışı edilmişti.

* * *

«Şimdi Paris'in Kültür Bakanlığına yakın sessiz sokaklarında, Lüksemburg aksanıyla konuşan acaip tavırlı bir adam dolaşmakta, ve önüne gelene, kendisinin Venüs'ün bulunmayan kolu olduğunu, günün birinde Fransız devletinin onu satın alacağını umduğunu söylemektedir. Bütün bu saçmalarına rağmen sakin olduğu zamanlarda hiç de insanı rahatsız etmiyen bir tipti bu zavallı...

«Dünya müzelerini kendisine el uzatacağını bekliyen Deplis, herkesin gülümsiyerek dinlediği mahzun yüzlü bir insandı. Sakin günlerinde kimseyi rahatsız etmiyen zavallı bir insan...»

Çeviren:
F. Yurdatap

Atış talimi

Atış taliminde paşa, erin yanına yaklaşarak sorar:

— Harpte bir kurşun burnunu uçursa ne yaparsın?

Er bütün ciddiyeti ile:.

— Atışa devam ederim, efendim...

General, memnun, sorusuna devam eder:

— Peki düşman kurşunu bu sefer de kulaklarını alıp götürse ne yaparsın?

Er:

— Ateşi durdururum, der.

— Nedenmiş? diye paşa sinirli, sorar.

— Efendim diye er cevap verir, burnum ve kulaklarım olmayınca kasket gözlerimin üstüne düşer, etrafı göremem...

* * *

Su aygırı

Kadın avukatına giderek:

— Bana su aygırı diyen bir adamı dâva etmek istiyorum, der; hakaret dâvası olacak tazminat istiyorum...

— Ne zaman dedi, diye avukat sorar.

— Onyedi sene evvel diye kadın cevap verir.

Avukat şaşkın: :

— Peki şimdiye kadar niçin dâva açmadınız? der.

Kadın sakin cevap verir:

— Su aygırını dün, ilk defa hayvanat bahçesinde gördüm de.

* * *

Maçta

Adamın biri futbol maçına son dakikalarda yetişebilmişti; yanındakine sordu:

— Kaç kaç devam ediyor?

— Sıfır sıfır diye beriki cevap verdi.

Adam aynı merak ve telâş ile tekrar sordu:

— Birinci devrenin sonunda kaç kaçtı!!!...

Yapı ve Kredi Bankası'nın köylü çorapları sergisinde:

ZEKİ

— Hey gidi günler hey... Neler giyermişiz meğer!..

Kaçan balık

Bir tek çürük elma ile
Bütün sepet çürük olur.
Sevilip te terkedilen
Gencin boynu bükük olur,
«Kaçan balık büyük olur.»

* * *

Çiçek açar solmak için,
Havuz dolar dalmak için.
Yanık yanık çalmak için
Boş kamışlar düdük olur,
«Kaçan balık büyük olur.»

* * *

Kimin aklı o tarttığın?
Yeter soluk daralttığın.
Himmetinle yarattığın
Dağ olmazsa, höyük olur,
«Kaçan balık büyük olur.»

* * *

Sade suda bulgur haşla.
Bir hafta gez bir tıraşla.
Memurların bu maaşla
Geçinmesi bir yük olur,
«Kaçan balık büyük olur.»

* * *

As'a karşı sökmez bacak,
Yıllar var ki hep «cek»
hep «cak»
Bütün sözler ancak ancak
Bir yalanan tükrük olur,
«Kaçan balık büyük olur.»

* * *

Bizi ezen hep silindir,
Çoklarınca kin, bir dindir.
Derdimiz bir değil bindir
Yürek bölük bölük olur,
«Kaçan balık büyük olur.»

* * *

Mektup yazma bir serhoşa!
Fırsat kaçmış, gayret boşa.
Çok yorulma koşa koşa,
Ciğerlerin körük olur,
«Kaçan balık büyük olur.»

* * *

Ona çatma o bir sözlü,
Buna yanaş, bu çok özlü!
Ölen her kör badem gözlü,
Yanan aba bir kürk olur,
«Kaçan balık büyük olur.»

* * *

Torbamızı çuval etsek,
Borcumuzu bir hal etsek,
Eve bir şey ithal etsek:
Konu komşu gümrük olur,
«Kaçan balık büyük olur.»

* * *

His alanı toz dumandır,
Suçlu yine: Son zaman'dır!
Çapkın erkek kahramandır,
Kadın ise sürtük olur,
«Kaçan balık büyük olur.»

* * *

Düzeltme yap düsturunda,
Toplan kadın huzurunda.
Aşk maçının son turunda:
En ataklar hödük olur,
«Kaçan balık büyük olur.»

* * *

Tırnak lâzım kelin için,
Kızlar büyür elin için.
Kaynanalar gelin için
Cehenneme kütük olur,
«Kaçan balık büyük olur.»

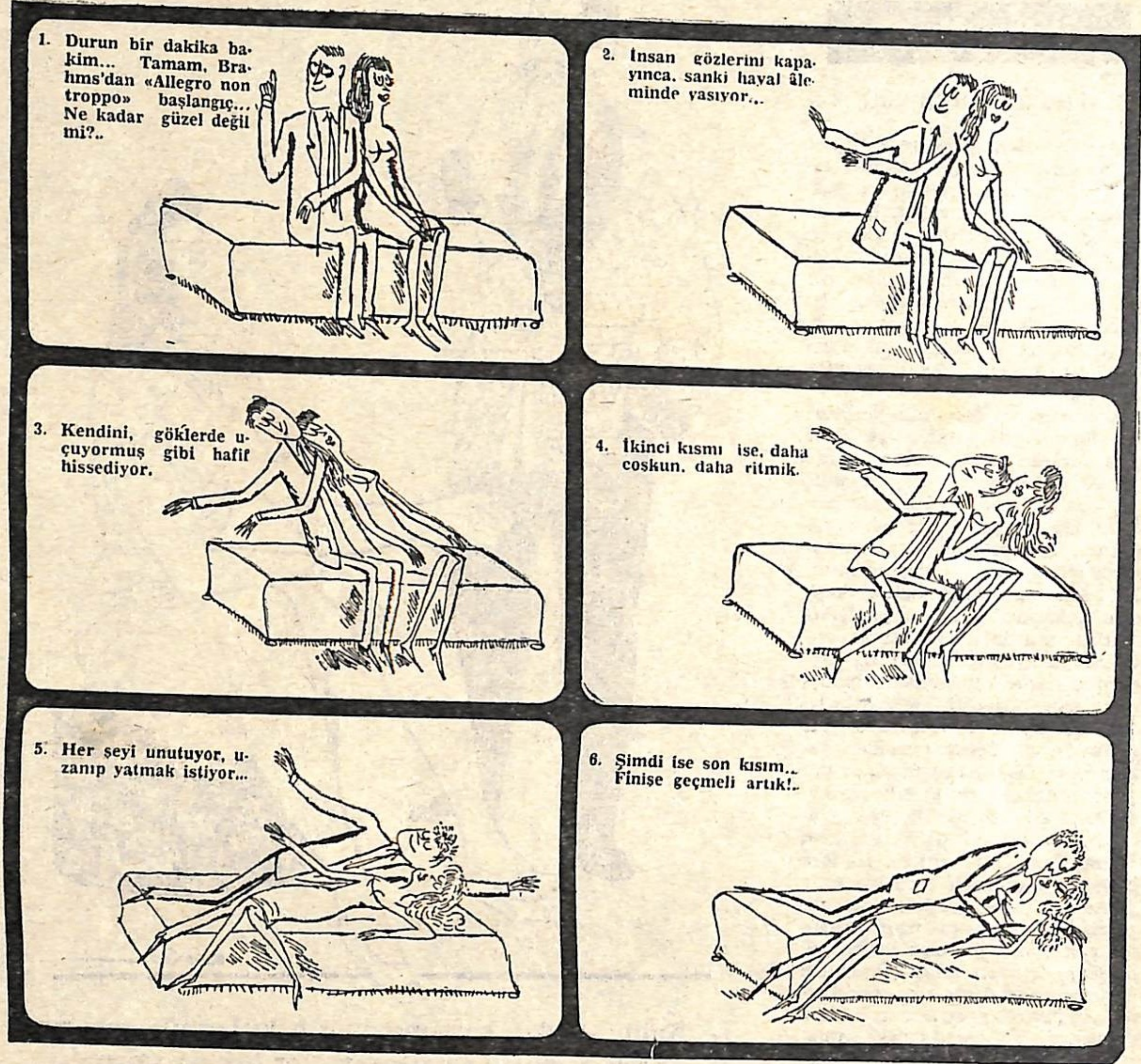
* * *

Aşinayız Keremle de,
Sitemle de, elemle de.
Kurulanlar iskemlede
Ya Kont olur, ya Dük olur,
«Kaçan balık büyük olur.»

Salâhattin KUTLU

Klasik Müzik Metodu

Başka bir kadın

Adam seçimde yalnız üç rey alabilmişti; sinirleri bozuk, kendine güvenini kaybetmiş bir halde eve geldi; karısını ağlar bulunca teselliye çalıştı:

— Üzülme karıcığım, bir daha sefere kazanırım, ne olacak...

Kadın hıçkırıklar arasından cevap verdi:

— Onun için ağlamıyorum, ne zamandır hayatında başka bir kadın olduğundan şüpheleniyordum... İşte ispatı...

※

Zorlu kaynana

Genç kadın onbeş gündür annesindeydi; kocası yalnız sıkılmış, eve gelmesi için haber göndermişti; fakat karısı, annesi ile beraber dönmüştü; adam onu bir kenara çekerek:

— Sana tek başına dön diye telgraf çekmedim mi? diye çıkışır.

Kadın sıkılarak cevap verir:

— Evet öyle ama, annem bunun ne mânaya geldiğini bizzat öğrenmek istedi de...

※

Tesadüfen olmaz

Pek çok adam tanıyordu, bir gün yolda giderken, esmer, tıknaz, mavi gözlü bir adama rastgeldi ve onu çok evvel tanışıp bir daha görmediği birine benzetti; yavaşça yanına yaklaşarak:

— Affedersiniz beyefendi, dedi, siz tesadüfen Bay Murat olamaz mısınız?

Beriki dik dik bakarak:

— Ne biçim iş, diye söylendi: size söyliyecek iki şeyim var: B. Murat değilim bir: B. Murat olsaydım da tesadüfen olmazdı, zira annem namuslu bir kadındır, bu da iki...

* * *

Tamam olmuş...

Kadın av borusu öttürmeğe çalışan kocasına bağırır:

— Yeter artık bir dakika daha çalarsan deli olacağım.

Adam, sakin, cevap verir:

— Olmuşsun bile... Ben yarım saattir, çalmıyorum ki...

Akbaba

Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer
Akbaba Matbaası
Kapak: Şaka Matbaası

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10 Daire: 3. İstanbul

İLÂN FİATI ::
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

⊙

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

⊙

Fiatı : 100 kuruştur.

Dünden BUGÜNE

DERLEYEN: Kudret Sinan

Tarihte Mizah

Hesapta olmıyan

SONRADAN Yeniçeri ağası olan, İkinci Mahmut zamanında bu teşkilâtın kaldırılmasında da büyük hizmeti geçtiği için vezirliğe yükseltilen Ağa Hüseyin Paşa; basit bir nefer olduğu yıllarda bıçkın bir delikanlıydı. Sık sık vukuat çıkarır, dayak yer, hapse atılır, ama gözünü budaktan sakınmadığı için de çok sevilir ve affa uğrardı.

Ağa Hüseyin Paşa'nın yeniçeri eri bulunduğu günlerdeydi. Bir gün ocaktan izinli çıkmış, şehir içinde dolaşmaya başlamıştı... Bir ara önünde, annesiyle birlikte giden güzel bir genç kız gördü. Yaşmağının altından sezilen güzel yüzü öylesine alımlıydı ki, ardından gitmekten kendini alamadı. Kız da yakışıklı delikanlının farkına varmış, endamlı yürüyüşünü daha da arttırmış, hattâ kaçamaklı bakışlarla onu büsbütün çıldırtmıştı. Ağa Hüseyin; birkaç defa geri dönmeği, bu belâlı güzelden yakasını ve nefsini kurtarmayı düşündü. Ama hem azıcık içkiliydi, hem de kız son derece çekiciydi. Bu iki etkiden yakasını sıyıramıyacağını anladı. Kadere boyun eğmekten başka çare yoktu. Kaşını gözünü kaldırdı, parmakları ile uzun uzun hesaplar yaptı; nihayet aklı yatmış olacak ki içinden «Haydi bakalım Allahtan hayırlısı» diyerek, birden yaşmaklı genç kızın üstüne saldırdı, iki yanağından şapur şupur öpüverdi. Öpüverdi ama bu öpüşle beraber kızılca kıyametlerin kopması da bir oldu. Uzaktan onu fettanca tahrik eden kız, işin bu kadarını düşünememiş olduğundan, bir anda «Eyvahlar olsun namusum paymâl oldu.» diye bir çığlık koparak şak yollu düşüp bayıldı. Yanındaki annesi; bar bar bağırmağa, ellerini açıp bedduaya başladı. Derhal kalabalık bir yığın toplandı. Birkaç sarıklı hoca «Ümmeti Muhammed, din elden gidiyor.» diye bağırıyor, güçlü kuvvetli bazı esnaf Ağa Hüseyin'in üstüne üstüne yürüyorlardı. Yetişen karakollukçular, genç yeniçeri erini yaka paça Ağanın huzuruna götürdüler.

Yeniçeri Ağası, sağı solu olmıyan bir kişiydi. Kaşlarını yıkarak, kalın ve heybetli sesiyle gürledi:

«— Gel bakalım delikanlı; hesap göreceğiz. Sen benim kim olduğumu biliyor musun?

Ağa Hüseyin, her şeyi hesaplamıştı ya; cevap verdi:

— Biliyorum ağam.

— Peki bu ettiğin halta ne diyeceğiz?

— Ne yapalım ağam, kör nefse uyduk.

— Seni zındana atacağımı düşünemedin mi?

— Düşündüm ve hesapladım ağam.

— Asacağımı düşünmedin mi?

— Hesapladım ağam.

— Diri diri derini yüzeceğimi?

— Hesapladım ağam.

Yeniçeri ağasının; bu mütemadiyen «Hesapladım.», «O da hesapta vardı» çeşidinden cevaplardan iyice tepesi atmıştı. Birden adamlarına dönüp:

— Alın şu itoğlu iti; cerrahbaşıya götürün, iyice bir budatın; sonra da haremağalarının arasına atın... deyince, Ağa Hüseyin dehşetle irkildi:

— Aman ayaklarını öpeyim ağam; diye yalvardı. Yemin ederim ki bu kadarı hesabımda yoktu..»

Kadın — Ben karşımdakini bakışlarımla yakarım!
Erkek — Aman şu sigaraya bir bak da yansın!..

Eski Şiirde Mizah

Nuh ve Donanma

İstibdad devrinde Halic'e çekilip çürümeye terkedilmiş Osmanlı donanması için Şair Eşref şu dörtlüğü yazmıştı:

Zırhlılarda ne kazan var, ne kömür var; güya
Cümlesi sahil-i deryada cesettir bîruh.
Kalkışırdı yine dâva ile istirdada
Bizdeki tekneleri görse idi Hazret-i Nuh.

Vaız ve savaş

Halkı yerli yersiz cehennem azabları ile korkutmaktan sadistçe zevk duyan yobazlardan bir kısmı, 1897 Türk-Yunan savaşında askere alınmışlar, fakat daha ateş hattına girmeden, kendilerinin din adamı oldukları ileri sürerek geri hizmetlere çekilmenin pundunu bulmuşlardı. O zaman Eşref dayanamamış, aşağıdaki dörtlüğü söylemişti:

Cehennem âteşi güya senin ağzında toplanmış,
Civarından uçarken kavrulur pervaneler vaız;
Cihadın fazlını ilân edersin herkese amma
Kaçarsın ordudan, vız vız edince daneler vaız..

Edebiyatta Mizah

Üç iş

TANZİMAT devrinde yeni edebiyatın karşısında olan, eskiliği savunan şair Kâzım Paşa; tatlı dilli, şakacı, hattâ şakacılığı bazan muziplik haline getiren bir kişiydi.

Kâzım Paşa, işi bulunmadığı bir gün, Şehzadebaşı'nda aktarlık yapan dostu İmad Çelebi'ye uğradı. İmad Çelebi, esnaftan bir adamdı ama, aklı yattığı ölçüde edebiyat ve şiirden de hoşlanır; hele tanınmış şairlerle arkadaşlık etmekten haz ve gurur duyardı. Paşayı iltifatlarla karşıladı. Hoş beş ettiler. İmad Çelebi'nin titizliği ve düzenseverliği kadar asabi bir tip olduğunu da bilen Kâzım Paşa, o gün dostuna bir oyun oynamak niyetindeydi. Bunun için de kendisini dükkânından uzaklaştırmak gerekti, söz arasında bir ara:

«— Yahu İmad Çelebi; dedi. Fatih'te Karaman Fırını diye yeni bir fırın açılmış. Çöreği pek güzelmiş. Doğru mu?»

«— Doğru ya paşa. Gerçekten güzel çörek yapıyor.»

«— Eee peki, bana bu çöreklerden ikram etmiyecek misin?»

İmad Çelebi misafirseverdi. Hele paşa kendi ağzıyla istedikten sonra gidip almamak olmazdı.

«— Ederim tabii paşam; cevabını verdi. Nasıl olsa sen buradasın. Dükâna göz kulak oluncaya kadar ben alır, gelirim.»

Kâzım Paşa'nın istediği olmuştu. Çelebi gide dursun, dükkânda ne kadar baharat türleri, ilâçlar, ot kökleri, öteberi varsa hepsinin yerlerini birer birer değiştirdi. Onu buraya, bunu oraya, berikini öteye koydu. Sonra geçip yerine oturdu. İmad Çelebi geldikten sonra karşılıklı çörekleri yediler. Kâzım Paşa, bir müşteri gelip iş meydana çıkmadan oradan sıvışmayı uygun buldu. «Allahaısmarlalık» deyip ayrıldı.

Biraz sonra İmad Çelebi'ye bir müşteri geldi. Bazı şeyler istedi. Adamcağız, bir şeyden habersiz, pek muntazam dizili ve ötedenberi yerleri şaşmıyan kutulardan birini çekti. Aradığını bulamadı. Ötekini aldı. O da değildi. Bir başkasına uzandı. Bu da istediği değildi. Hafifçe çarpılarak aramaya devam etti. «Lâhavle» çeke çeke oradan oraya uzanıyor, fakat kabil değil aradığını bulamıyordu. Neden sonra bütün kutuların, paketlerin karma karış edildiğini ve bunun kimin tarafından düzenlendiğini anladı. Çörek hikâyesinin sebebini şimdi öğreniyor, hiddetinden ter ter tepiniyordu. Nihayet, karşısında sessizlikle bekliyen, müşteriye parasını geri verdi; burnundan soluya soluya:

«— Al şu paranı müslüman, başka bir aktara git; dedi. Ben iki çörek yemiş, Fatih'e kadar gidip gelmiş ve Kâzım Paşa adlı bir veled-i zinanın şerrine uğramış bir zavallıyım, kusura bakma!..»

SATILIK GELİN ESVABI

YAZAN / ADNAN TAHİR
ÇİZEN / TURHAN SELÇUK

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 44 —

Demir bahçe kapısının önünde yol, otomobil sergisine dönmüş, her markadan en son model arabalar sıralanmış, renk renk, pırıl pırıl... Düğün evi sahibi olan oğlanın babası müthiş bir iş adamıymış. Gazeteler, bir hafta, on gün öncesinden, bu düğünün nasıl muhteşem olacağını yazmaya başlamışlardı.

Betüş,

— Biliyor musun, dedi, bu düğüne ne kadar para harcandı?

— Ne kadar?

— Tam üçyüzbin lira...

Hayretten sesimi çıkaramadım. Betüş,

— Bizde, dedi, bir de «men'-i israfat kanunu» varmış, hiç duydun mu?

— Hayır...

— Men'-i israfat kanunu ne demek biliyor musun? Böyle düğün gibi törenlerde lüzumundan fazla para harcayıp israf etmemek demek. Kanun israfı yasaklamış... Bir köylü düğününde onbin lira harcansa, Jandarma isterse düğün sahibi parasını israf ediyor diye mahkemelerde süründürür.

Betüş'ün ne kadar çok şeyler bildiğine her zaman şaşmışımdır.

— Bu düğüne üçyüzbin harcandı diyorsun...

Çok da küfürbazdı. Yemiş iskelesi küfecileri gibi küfür ederdi. Kadına küfür hiç yakışmaz ama, Betüş'e çok yaşıkırdı, çok tatlı küfür ederdi, şiir okur gibi... Hem de ne yakası açılmadık küfürler...

Bir okkalı küfür savurduktan sonra,

— O kanunlar buralarda geçmez, onlar fakir fukara için yapılmıştır, dedi, bak meselâ kumar oynamak da yasaktır ama, fakirler için yasaktır. Bizim sosyete kulüplerinde yasak mı kumar... Hükûmet fakir fukaranın ahlâkını koruyor. Bu ...... çocuklarında artık bozulacak ahlâk kalmamış ki, nesini korusunlar...

Piraye, köşkteydi. Galiba içerde dans ediyordu.

— Piraye'ye bundan daha muhteşem bir düğün yapacağım inşallah... dedi, ama iyi bir enayiler kralı arıyorum Piraye'ye koca olacak...

Bu sözleri üzerine, ayağım suya erdi, Piraye'den de ümidimi kestim.

Söve saya konuşuyordu:

— Ulan, sanki dünyada hiç kimse evlenmemiş, evlenmenin ne olduğunu bilmiyor da, Hazret-i Âdem'den beri evlenmeyi ilk bunlar icat ediyorlar... Acaba bunlar, bildiğimizden başka türlü mü yatağa giriyorlar da bu kadar böbürleniyorlar... Herhalde yatakta bilmediğimiz bir şey yapacaklar...

— Peki, sence neden?

— Neden olacak, dâvetlilere bak, neden olduğunu anlarsın. Burda yetmişiki milletten adam var, hepsi de iş adamı... Düğün dâveti bahane... Maksatları burda iş kombinezonları kurmak, yani dalavere... Oğlanın babası, bu gece kimbilir ne yeni iş münasebetleri kuracaktır. Bunlar geberince, cenaze merasimleri de işte bu düğün gibi olur. Birbirlerinin cenazelerine koşarlar ki, orda yeni dolaplar çevirsinler, yeni iş münasebetleri kursunlar. Dargınların bile barışmalarına vesile olur. Şimdi bu p...... bu düğüne üçyüzbin lira harcamış ama, onu bu gece bir iki yeni iş münasebeti kurarak beş on misliyle çıkaracaktır.

Her zaman küfür ederdi ama, o gece büsbütün coşmuştu.

— Ben bu namussuzların ciğerlerini bilirim... dedi.

Sanki kendisi bunlardan değilmiş gibi konuşuyordu.

— Nerden biliyorsun? dedim.

— Bilmez miyim hiç... Kocam olacak alçaktan biliyorum...

— Şaşıyorum Betüş. Hem bunları beğenmiyorsun, hem de Piraye'ye bunların içinden koca arıyorsun...

— Başka türlüsü olmaz da ondan... Piraye bir kere bu çarka girmiş. Bir kadın orospu bile olacaksa, en iyisi olmalıdır. Geneleve düştü mü, on para etmez. Ben kocama işte onun için kızıyorum ya... İnsan pezevenk olacaksa, en iyisi olmalı ki, herkesten itibar görsün...

Boyuna içiyorduk.

— Piraye, kız endüstrisinin malıdır, dedi, değişmez ki... Ben onun kız endüstrisinin en iyi malı olmasını istiyorum...

«Kız endüstrisi» lâfını ilk ondan duyuyordum.

— Kız endüstrisi nedir? dedim.

— Anlatırım, dedi, burası serin... Hadi içeri girelim...

Köşke girdik. Salon, salon, salon... Salonlardan biri antika eşyalarla dolu, müze gibi bir yer... Birisi şark salonuymuş, kıymetli şark eşyalarıyla dayalı döşeli... Bu salonlar kalabalıktı. Başka bir salona girdik, daha tenhaca... Burası da modern salonmuş. Bir acaip eşyalar... Koltuk gibi sarı, yeşil, mavi, turuncu bezle, demir çubuklar üstünde bir şeyler var da, üstüne oturmak bir mesele... Bir oturanı görsem, nasıl oturulacağını öğrenip ben de oturacağım... Bu modern koltukların insan neresine sırtını koyacak, neresine kolunu dayayacak belli değil. İnsan, sırt konulacak yerine kıçını koyar da rezil olur... Betüş oturunca, ben de ona bakarak yanındaki koltuğa oturdum ama atik davranmasam, yuvarlanıp bacaklarım havaya gelecekti. Betüş,

— Stil mobilyalar işte böyle, dedi, koltuğa insan kazık üstündeymiş gibi oturacak... Muvazeneli durmak için üstünde canbaz olmalı. Tam bize göre işte, modern...

— Endüstri diyorum. Kız endüstrisi vardır. Hiç duymadın mı? Kızları, zengin kocaya verecek gibi yetiştirmeye kız endüstrisi denir. Zengin koca demek kendine gel!... Kız, zengin kocayı tavladı mı hem kendi istikbali güneş gibi parlıyor, hem ailesinin. Onun için zengin koca adaylarına kız yetiştirme endüstrisi kurulmuştur. Burada gördüğün bütün kızlar, bu endüstrinin mahsulleri. Şunların duruşuna, oturuşuna, gülüşüne bak, ellerinin biçimine bak... Parmakları bile bir başka türlü bükülür. Mendil tutmak, etek tutmak başka. Bunlar kendiliğinden olur mu? Şunlardaki edaya bak, cilveye bak... Hey Allahım.

— Dediğin doğru. Ama ben bunları Allah vergisi sanırdım.

— Allah vergisi olsa, bütün kızlar böyle olur.

— Gerçekten öyle... Ben bu kızlara bakıp şaşardım «Hey Allahım» derdim, «Ulan bu kızlar bu cilve döktürmeyi kimden talim ederler?» Öyle ya bacak bacak üstüne atışları bir başka, iskarpin topuğunu, cins arap kısrağının yer eşmesi gibi, sinirli sinirli vuruşları başka... Sonra, «Demek kendiliğinden bunlar böyle» derdim «Nasıl yumurtadan çıkan palaz, kimse ona yüzmesini öğretmeden suya dalar yüzerse bu kızlar da doğuştan cilveli» derdim.

— Öyle olsa, kenar mahalle kızı da bunlar gibi olur. Hiçbir zaman kenarın kızı, sosyete kızı gibi olamaz. Bunlar dersi, ilkin annelerinden alıyorlar. Her kız anası, kızının menejeridir; kızını zengin erkeklerin beğeneceği gibi yetiştirir. İşte buna kız endüstrisi denir.

Yüksek sosyetenin kız en-

"BASIN İLÂN KURUMU"

Genel Müdürlük
Cağaloğlu, Türk Ocağı Caddesi No. 1
İstanbul
Telefon : 22 43 84 - 22 43 85
Telgraf Adresi : BASIN KURUMU

ŞUBELER	DIŞ MUHABİRLER	
İstanbul	A.B.D.	İsveç
Ankara	Almanya (Federal)	İsviçre
İzmir	Almanya	İtalya
Adana	Avusturya	Japonya
Bursa	Avustralya	Lübnan
Diyarbakır	Belçika	Macaristan
Erzurum	Bulgaristan	Norveç
Eskişehir	Çekoslovakya	Pakistan
Konya	Danimarka	Polonya
Zonguldak	Fransa	Portekiz
	Hollanda	Romanya
	İngiltere	Yugoslavya
	İspanya	Yunanistan
	İsrail	

(Basın: 20057—218)

düstrisinde, bir kere kız, kuru fasulye gibi, nohut gibi, mercimek gibi kuru şeyler yemiyecek. Bu endüstrinin birinci şartı, yaş yemek.

— Kuru fasulye ucuz olduğundan mı?

— Ucuz olması neden? İtibarı yok da ondan. Ne kadar pahalansa gene kuru fasulye yenilmiyecek. Çünkü bunlar gaz yapıyor. Sosyete kızında katiyen gaz olmıyacak... Çünkü gaz, güzelliğin baş düşmanı. Neden bu sosyete kızları ilik gibi. İşte bundan... Fasulyeymiş, nohutmuş, börülceymiş, mercimekmiş, öyle şeyler yemezler. Çünkü gaz, ten rengini bozuyor bir, adaleleri sertleştiriyor iki... Kız dediğin yumuşacık olacak. Parmağını dokundun mu, etine gömülecek. Hepsi de böyle olmaz. Sert etlisi de olur ama, o sertlik başka, gaz sertliği değil... Öyle sert adalelisi olur ki, şöyle göğsünün ucuna bir fiske vurdun mu, on dakika «vuuuu!..» diye öter, ses çıkarır. Yani odun gibi sert değil, lâstikli sert.. Elini bastırdın mı, geriye teper; içinden yaylı gibi. O sertlik başka...

Bizim eski mahallede, ben çocukken... Bir doktorun evinde evlâtlıktım da o zaman; işte o mahallede...

— Evlâtlık mı?

— Evet... Neye şaştın öyle!.. Evlâtlıktım ya... Babam, beni küçükken köyden alıp bu herifin yanına evlâtlık vermiş. Annemi, babamı hiç hatırlamıyorum. Yalnız köyde, bizim evin arkasında kocaman bir meşe ağacı vardı, işte o ağaç şimdi bile gözümün önünde, hiç unutamıyorum. Görsem, hemen tanırım. Akşamları, köyün yaşlıları bu ağacın gölgesinde otururlar, konuşurlardı. İçlerinden biri: «Kız, Güllüüü! Koş, su getir!» diye bağırırdı. Eve koşar, destiyle yahut bakraçla su getirirdim.

— Güllü mü? Kim Güllü?

— Ben... Benim adım Güllü'ydü o zaman... İşte bizim o eski mahallede ben çocuken ne güzel kzlar vardı, hepsi de bir içim su... Sonradan ne oldu? Hepsi de hapı yuttu... Neden? Hep kuru fasulyenin, nohutun, mercimeğin, börülcenin yüzünden... Namussuz gaz, güzelim kızları mahvetti. Ucuz diye çingene palamutu yemekten, bol diye lodos baygını torik yemekten, tok tutar diye tahin helvası yiyip üstüne halis terkos suyu içmekten zavallı kızlarda güzellik mi kalır? Yenilen şeyin, insanın biçimi, görünüşü üzerine çok büyük etkisi vardır. Eski hocaların enseleri, göbekleri nasılmış!.. Sığır budu yemekten adamlar biçim değiştirmişler. Eski mollalar pilâv kaşıklamaktan pilâva dönerlermiş. Karşıdan baktım mı, molla değil, pilâv kazanı canlanmış gidiyor. Bizim mahallenin zavallı kızları da mahvoldular. Sosyete kızı öyle mi? Fıstık yer, fıstık gibi olur, lokum yer lokum gibi olur, kaymak yer kaymak olur...

— Yani bunlar hiç kuru fasulye, nohut, börülce yemezler mi?

(Devamı var)

MİLLETLER GÜLÜYOR

Dekolte

İki küçük oğlan boylarından büyük meselelerden bahsediyorlardı.
Biri ötekine;
— Dekolte ne demek biliyor musun? diye sordu.
Öteki hemen atıldı: :
— Pek emin değilim ama acaip bir şey olsa gerek!
Çünkü bu dekolteyle büyük ablam bir nişanlı yakaladı, küçük ablam da iki taraflı zatürree!

* * *

Tavsiye

Doktor hastayı muayene ettikten sonra:
— Sıhhatinize dikkat etmelisiniz! Şimdilik bir sinir buhranı başlangıcı, ama tavsiyelerimi yerine getirmediğiniz takdirde...
Dedi, ve ciddî bir tavırla ilâve etti:
— Size bir ay müddetle, sinema, tiyatro, okuma, radyo, televizyon, kadın, tütün ve içki katiyen yasak! Buna mukabil bol bol eğlenebilirsiniz!

Yazısız

HEDİYE

Arkadaşım Hansla birlikte bir kırtasiyeci dükkânına gittik. Ben bir defter satın almak istiyordum, Hans ise bir şişe mürekkep istedi, benim ve dükkândakilerin hayret dolu bakışlarımız önünde şişeyi başına dikti ve içti. Bu yaptığı hareketin mânasını sorunca şu açıklamayı yaptı:
— Bugün karımın doğum günü, kendisine bir dolma kalem hediye etmek istiyordum da...

* * *

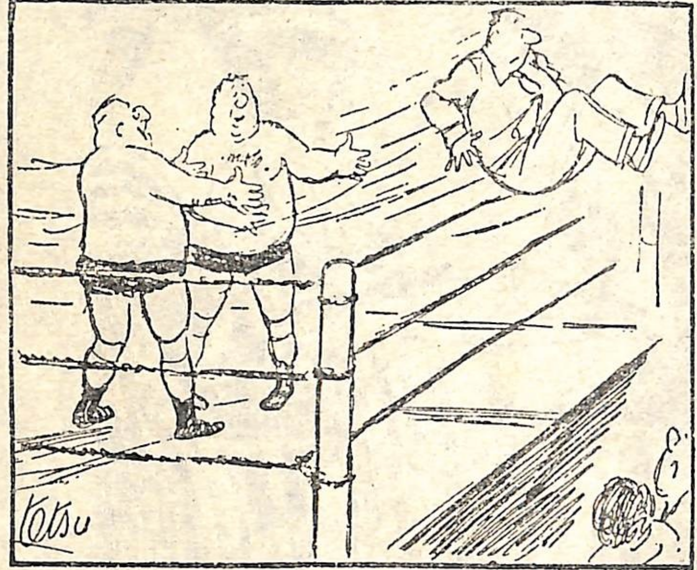
Zatürree

Ring'teki boksörler birbirlerini kıyasıya dövüyorlardı. İki raund arasında en çok dayak yiyeni menacerine sordu:
— Acaba onu yenebilir miyim?
— Tabiî, tabiî! Etrafındaki havayı hareket ettirmeğe devam edersen, çok geçmez esaslı bir zatürreeye yakalanır!...

* * *

Hapı yutunca..

Genç adam anlatıyordu:
— Amcama doktor onbeş hap yazmıştı... Üçüncüyü içtikten sonra öldü...
Dinleyenlerden bir kadın atıldı:
— Ah zavallıcık! Ya onbeş hapı da yutsa idi ne olacaktı kimbilir?..

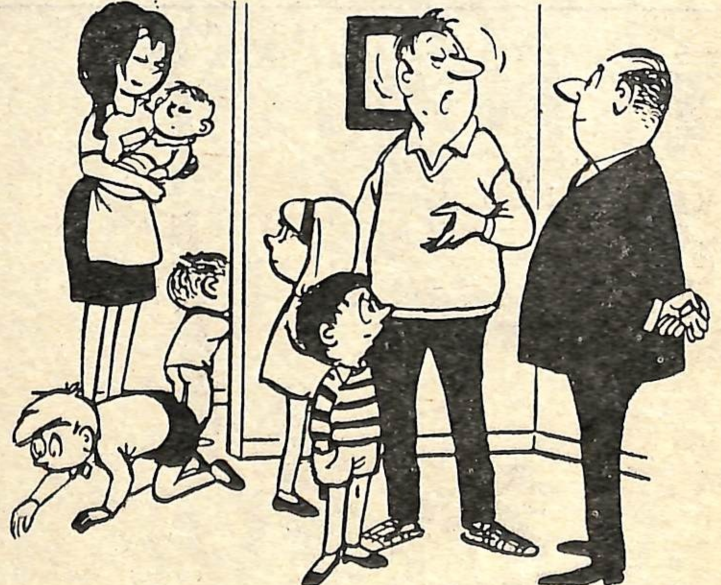
— Haydi lan!.. Biz hakem istemiyoruz!..

Sekreter

İki ortak iş hayatlarındaki her şeyi güzel güzel paylaşıyorlar, ama sıra sekretere gelince kıyametler kopuyordu.
Bir gün arkadaşının yokluğundan istifade eden Antoine sarışın, dilber sekreterin yanına yaklaştı:
— Bu akşam benimle burada fazla mesai yapabilir misiniz? dedi,
Kadın başını salladı:
— Çok üzgünüm ama imkânsız!
— Niçin?
— Ortağınızla bu gece randevum var. Eğer ısrar edeseniz, öbür geceye belki...
— Peki ama, niçin yarın gece olmuyor?
— Oh! İki gece üstüste kocamı aldatmak dürüst bir iş olmaz da!...

Ölü tahtakurusu

Otel müşterisi öfkeyle aşağı indi. Elinde tuttuğu ölü tahtakurusunu otelciye göstererek:
— Bu ne rezalet! diye bağırdı... Şuna bakın hele!
Otelci yatıştırmak istedi:
— Bir ölü tahtakurusu için bu kadar öfkelenmeyin a canım!
— Ben ölü tahtakurusu yüzünden öfkelenmedim, dedi beriki... Ama baş sağlığına gelen hısım akrabası ve eşi dostu yüzünden...

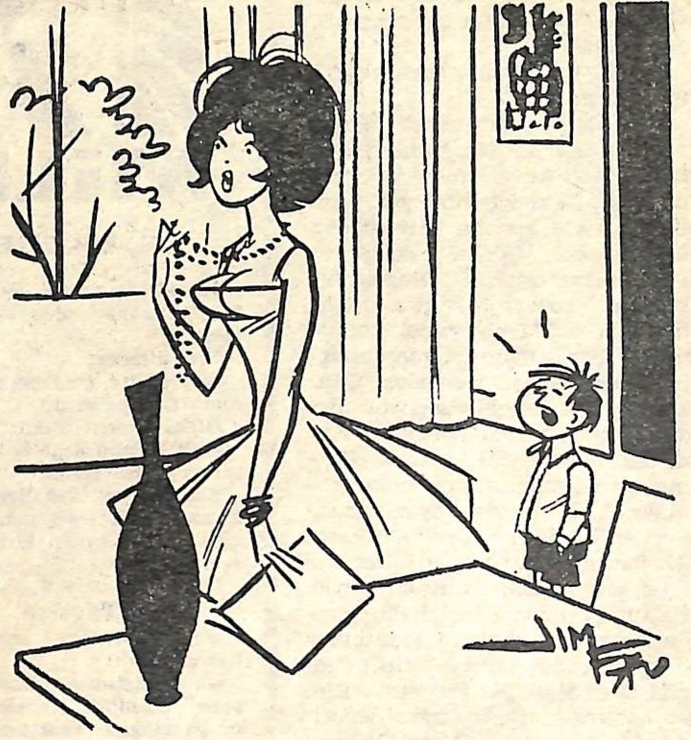

— Çocuklara bakmaktan bir türlü evlenme dairesine gitmeye vakit bulamadık!

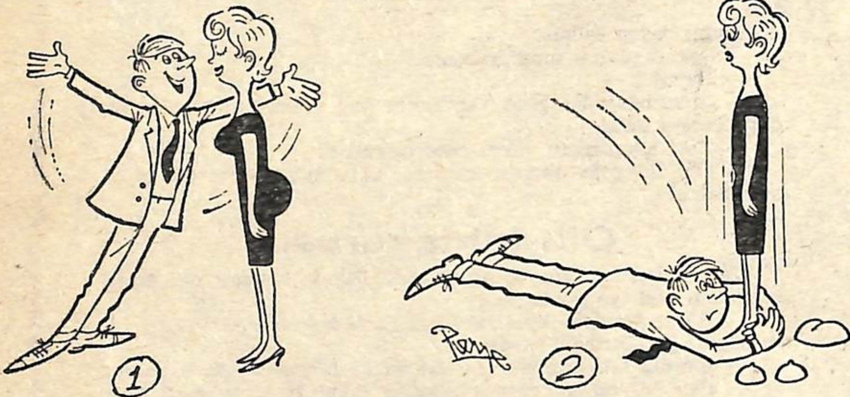
Dünya Karikatürleri

-MÜSAADE ET, YEMEĞİ ISMARLAMADAN ÖNCE, YEMEKTEN SONRA NE YAPACAĞIMIZI KARARLAŞTIRALIM!..

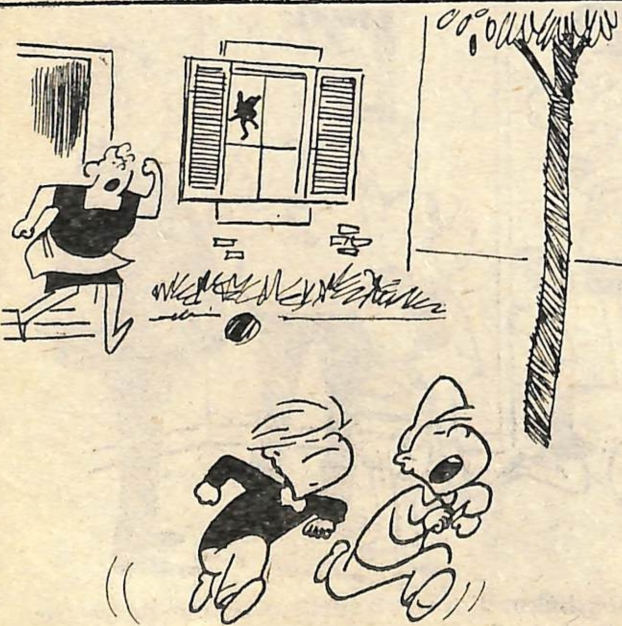
-ANNEEE... BABAM BENİM YERİME HİZMETÇİ KIZI KUCAĞINA ALIYOR!..

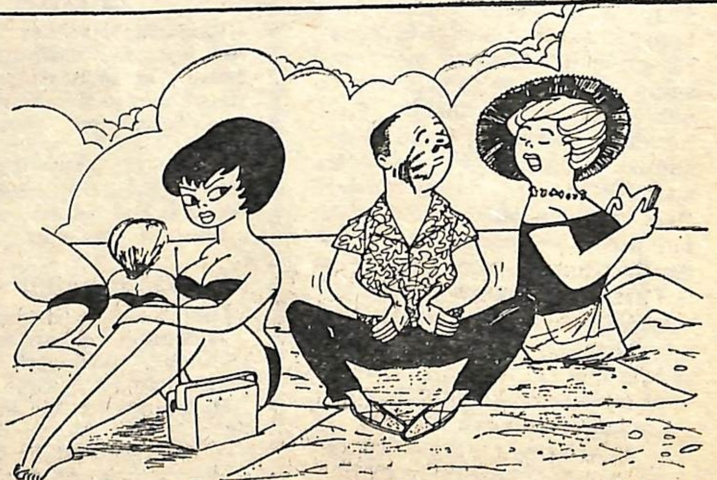
YAZISIZ...

-HATIRLIYOR MUSUN, SANA VARDIĞIM ZAMAN BÖYLEYDİM...

-BÖYLEDİR, BİZDE SPOR HİÇBİR ZAMAN TEŞVİK EDİLMEZ...

-DELİ MİSİN AYOL, ŞAK ŞAK ELİNİ NE, ÇIRPIP DURUYORSUN?..

yuva sahibi olmak için

İLK ADIM

İKRAMİYELİ

Aile

CÜZDANI

YAPI VE KREDİ BANKASI

Tasarruflarınızı devamlı surette İkramiyeli Aile Cüzdanı hesabınıza yatırmakla hem para biriktirmek hem de bu büyük ikramiyelerden birini kazanmak imkânını sağlamış olursunuz.

YAPI ve KREDİ BANKASI

(Reklâmcılık: 3931—219)

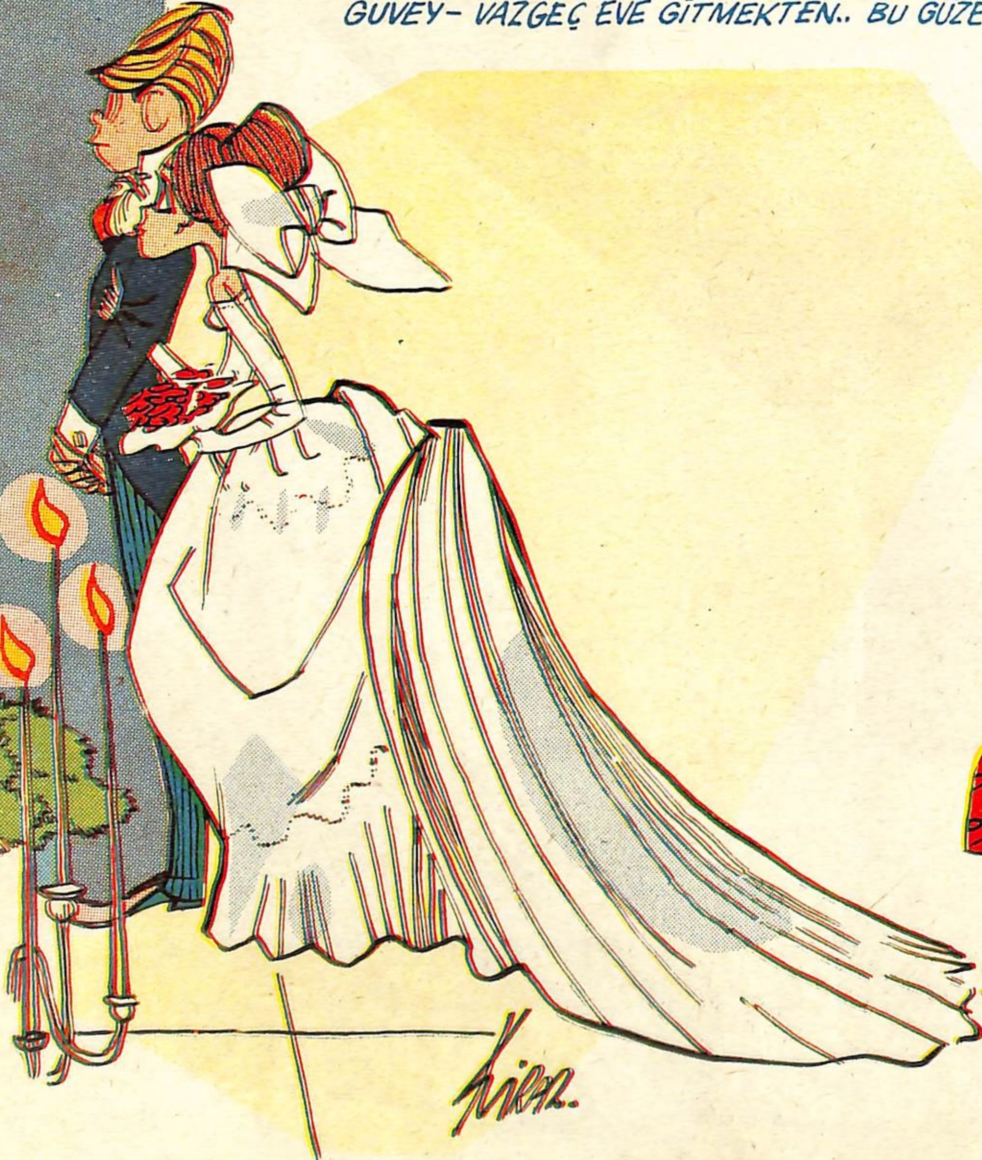
Ak

GÜVEY- VAZGEÇ EVE GİTMEKTEN.. BU GÜZEL HAVADA YATAK ODASINA KAPANMAYALIM !

GELİN- YARIN SABAH KAHVALTIMIZI KİM HAZIRLAYACAK ?..

GELİN- YİRMİ DÖRT SAATTE BU NE DEĞİŞİKLİK ? KOCA KILIĞINA BÜRÜNDÜN HEMEN...